

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Negende jaargang, nummer 1, 2 september 1988

BIJNA GEEN AUDITOREN DOOR UITSPRAAK RECHTER

Onder de bijna 5000 studenten die zich op dit moment hebben ingeschreven voor een studie aan deze universiteit, bevinden zich 1554 nieuwe eerstejaars. Hun aantal zal de komende maand nog licht toenemen, maar voorlopig gaat het om 544 nieuwe gezondheidswetenschappers, 375 studenten rechten, 431 studenten economie en 123 studenten geneeskunde.

Dankzij de geruchtmakende uitspraak van Haagse rechtbankpresident mr. Wijnholt inzake de harmonisatiewet staan aan de RL nog geen handvol auditoren ingeschreven: aanvankelijk werden er 100 à 200 verwacht.

De uitspraak van mr. Wijnholt heeft tot gevolg dat iedere student die in het kader van de wet Tweefasenstructuur aan een studie is begonnen, vanaf het moment van inschrijving in totaal zes jaar over de afronding van de eerste fase mag doen. Dat is vooral van belang voor gezondheidswetenschappers, die vaak al een HBO-studie achter de rug hebben. Volgens het regime van de harmonisatiewet hadden zij maar vier jaar om hun studie met behoud van beurs af te ronden. Ongediplomeerde HBO-ers waren nog slechter af. Toen zij aan hun universitaire studie begonnen meenden ze daar zes jaar over te kunnen doen. Nu werden al hun HBO-jaren vanaf 1980/81 meegeteld, zodat ze plotse-ling al hun tijd verbruikt bleken te hebben.

De uitspraak van mr. Wijnholt heeft volgens studentendecaan Juliette Creemers veel onzekerheid gebracht.

"Wat er nu gaat gebeuren hangt af van het vonnis in cassatie. Dat stelt studenten nu voor schrijvende keuzes. Er zijn mensen die overwegen hun studie te staken, terwijl ze al in het derde jaar zitten. Die hebben bijvoorbeeld in het HBO al een flinke studischuld opgebouwd en zien er tegenop om nog een grote lening aan te gaan. En er zijn natuurlijk mensen die bij voorbaat maar niet aan een tweede studie beginnen."

Een ander omstrede element van de harmonisatiewet werd gisteren wél van kracht. Het was officieel de laatste dag dat studenten nog verlenging van hun inschrijfduur voor de eerste fase konden aanvragen. De afgelopen maanden hebben meer dan tweehonderd studenten uitstel aangevraagd bij de commissie verlenging inschrijfduur, die de aanvragen ter advisering doorstuurt naar de studentendecanen. Wie zijn verzoek gehonoreerd wil zien, moet

zijn pleidooi met verklaringen van derden kunnen 'bewijzen'.

Studentendecaan Juliette Creemers: "Het meeste uitstel wordt gevraagd voor bestuurswerkzaamheden en voor familieomstandigheden zoals het overlijden van een van de ouders of een echtscheiding. Maar er zijn toch ook nog wel wat mensen die studievertraging hebben opgelopen door psychosociale problematiek."

Aan de harmonisatiewet zitten volgens de decaan overigens niet alleen scherpe kanten:

"Je kunt je nu tussentijds laten uitschrijven als je door persoonlijke omstandigheden in de problemen komt. Je verliest dan nog minimaal drie maanden, want de uitschrijving gaat pas in twee maanden nadat de omstandigheid zich voordoet. Maar vroeger was je altijd een heel jaar kwijt als je je tijdelijk uitschreef."

Emely Nobis

TA-INSTITUUT SAMEN MET ROTTERDAM

De raad van de faculteit der gezondheidswetenschappen heeft het groene licht gegeven voor de oprichting van een interuniversitair instituut voor medische 'technology assessment'. Daarvoor dient de universiteit een samenwerkingsverband aan te gaan met de Erasmus-universiteit te Rotterdam. Directeur van het instituut wordt prof. Frans Rutten, hoogleraar in de economie van de gezondheidszorg aan de RL en drijvende kracht achter het project.

Medische technology assessment (TA) richt zich op de beoordeling van de effecten van de toepassing van medische technologie.

Naar aanleiding van de voorgenomen oprichting van het instituut zijn conflicten gerezen in de vakgroep economie van de gezondheidszorg, vooral over de positie van Rutten als voorzitter van de vakgroep.

Het instituut kan van start gaan als college van bestuur en universiteitsraad accoord gaan. De raad van de medische faculteit heeft al in een eerder stadium zijn fiat gegeven, terwijl in Rotterdam het gehele bestuurlijke traject reeds doorlopen is. Omdat het Instituut voor Medische Technology Assessment (IMTA) een gezamenlijke onderneming van de universiteiten in Maastricht en Rotterdam wordt zal prof. Rutten de helft van zijn aanstelling in Limburg verruilen voor een halve

hoogleraarsaanstelling in Rotterdam. De vaste bemanning van het instituut wordt op vijf formatieplaatsen (fte) gesteld, gelijkmatig door Rotterdam en Maastricht in te vullen. Uit andere bronnen (contractonderzoek) hoopt men de bijkomende formatie te financieren. Het college van bestuur van de RL heeft toegezegd drie jaar lang jaarlijks f 50.000 uit het profileringsfonds te zullen bijdragen.

Volgens Rutten bekleden zowel de Erasmusuniversiteit als de RL een

vooraanstaande positie in het Nederlandse medisch georiënteerde TA-onderzoek. Zo is in Rotterdam kennis ontwikkeld over de afweging van kosten en effectiviteit van bepaalde technologieën, zoals hart- en levertransplantaties. In Maastricht wordt onder meer TA-onderzoek gepleegd op het terrein van de in-vitro-fertilisatie, de zogenaamde reageerbuisbevruchting. Financier van

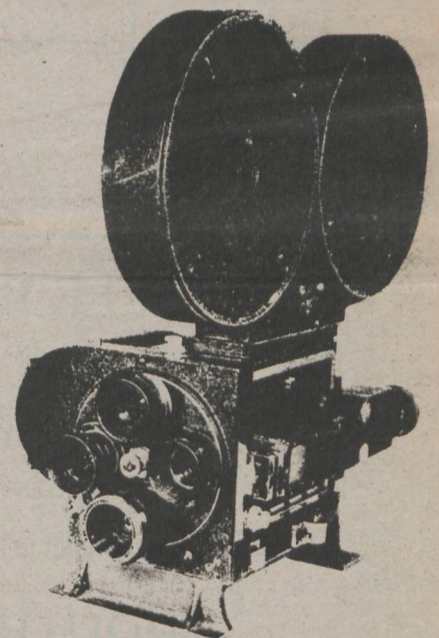
Vervolg op pagina 4

Inhoud

Pagina 5

Naar de film

Het filmklimaat in Maastricht wordt steeds beter, vooral dankzij de programmering van de mini-bioscoop Ciné-K en het filmhuis Lumière. De twee leeveranciers van de betere film duchten echter elkaars concurrentie. Is er in een middelgrote provincie stad wel plaats voor meer dan één alternatief theater.

Pagina 9

Inkom

Dertienhonderd eerstejaars hebben tijdens de introductieperiode van zich laten horen in het Maastrichtse uitgaanscircuit. Zelfs de facultaire introducties eindigden elke avond in een feest. In dit nummer een portret van een select groepje eerstejaars, omdat we ze over een jaar willen vragen of hun verwachtingen zijn uitgekomen.

Pagina 11

Paniek

Vandaag verdedigt dr. Margo van der Molen haar proefschrift over paniek. Een vreemdsoortige aandoening, die door sommige wetenschappers aan een biologische aandoening wordt toegeschreven en door anderen juist aan cognitieve factoren. De promovendus pleit ervoor om beide opvattingen in één theoretisch model te verenigen.

Heb je zin om tijdens je studie serieus kennis te maken met de journalistiek? Kom dan eens langs bij de redactie van Observant. Wij zoeken

Aktieve free-lance medewerkers

die regelmatig een bijdrage kunnen leveren aan ons blad. Serieuze belangstelling voor de journalistiek en een vlotte pen zijn vereist; ervaring strekt tot aanbeveling. Studenten ontvangen een interessante financiële vergoeding voor geschreven bijdragen.

Wie meer wil weten over de inhoud van de werkzaamheden kan terecht op kamer 0.006 in het Oud Gouvernement, Bouillonstraat 3. Sollicitaties schriftelijk zenden aan de redactie, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

**'...als ik
NU
maar niet
van m'n
fiets val...'**

STUVER
de **STU**denten**VER**zekering van **NBBS Reizen**. Juist voor studenten die denken dat ze nooit van hun fiets vallen. Voor **f 419,-** per jaar je eigen ziektekostenverzekering, **inkl. alternatieve geneeswijzen** (exkl. de wettelijk verplichte bijdrage van f 114,- voor alleenstaanden vanaf 20 jaar, of f 57,- tot 20 jaar). Bovendien heb je voor **f 62,50** per jaar al een prima **pakketverzekering** (aansprakelijkheid en inboedel).

**STUVER
STUDENTEN
VERZEKERINGEN
STUKKEN VERSTANDIGER**

Stuur mij de STUVER-folder:
Naam: _____
Straat: _____
Postcode: _____
Plaats: _____

Opsturen naar NBBS Reizen,
Postbus 360,
2300 AJ Leiden.

de tarieven experts

**BESTUURS-
WISSELINGEN**

De juridische faculteit beschikt per 1 september over een nieuwe decaan. Het is prof. Hans Crombag, psycholoog, die werkzaam is bij de vakgroep metajuridica. Hij volgt prof. Theo van Boven op. De decaan van de economische faculteit zal pas volgend jaar vertrekken en dan worden opgevolgd door de hoogleraar accountancy prof. Bram Beek. Deze is nu benoemd tot vice-decaan.

WB

Observant verhuisd

Met ingang van het nieuwe studiejaar is de redactie verhuisd van de Tongersestraat naar het Oud Gouvernement aan de Bouillonstraat 3, kamer 0.006 (begne grond). Telefonisch zijn wij voortaan bereikbaar op nummer (043-88)7174.

paartjes

Te huur aangeboden: flat te Heugem, geschikt voor 2 personen vanaf 1 november 1988 tot 1 mei 1989. Huur f 450,00 incl. gas, water, electriciteit. Er dient wel vooruit betaald te worden. Tel. 043-253031.

Te koop: gasfornuis f 100,00; bed (zonder matras) f 50,00. J. Glatz, overdag tel. 043-888517; 's avonds tel. 043-434722.

Te koop: antiek schilderij f 90,00, antieke lamp f 975,00 en twee oude Delfts blauwe vazen per stuk f 150,00 en antieke bronzen kandelaar. Tel. 043-615994.

Te koop antiek notenhouten salontafel met 2 laadjes en 2 klapblaadjes iets aparts f 950,00. Tel. 615994.

Te koop staande schemerlamp f 25,00, skai bureaustoel f 25,00 en twee bijzettafeltjes f 15,00. Tel. 615994.

Verhuizing te duur? Kruip dan bij Stichting BUBU achter het stuur. Tel. 210 649/211 048.

Te koop: dames/herenfiets met terugtraprem voor f 90,00. Tel. 252197.

Nog geen kamer gevonden? Dan doe je toch mee aan Interstedelijke Kameruitwisseling. Je ruilt je kamer in tegen de kamer van iemand die uit de plaats komt waar jij gaat studeren en die omgekeerd in de plaats gaat studeren waar jij vandaan komt. Of dat nu bij je ouders thuis is of elders, maakt niet uit. Hetty de Bruyne bemiddelt hierin. Buro IKU-Roghorst 79-6708 KC Wageningen. Tel. 08370-15814, donderdag 8.30-17.30 uur.

Te koop: buffetkast, eiken, "grootmoedersstijl" f 400,00. Salontafel, eiken, rond 110 cm f 100,00. Tel. 04406-40289.

Kamerruil wegens stage. Te huur aangeboden: kamer in Maastricht. Te huur gevraagd: woonruimte in Nijmegen. Periode 1 september 1988-1 februari 1989. Joanne Penning, tel. 043-622380.

Te koop: damesfiets à f 65,00. Grasmaaimachine (duwen) à f 35,00. Tel. 04406-40289.

Te huur: studio in oude boerderij te Hees (B) - 5 km van Maastricht centrum (50 m2) zeer rustige mooie omgeving. f 475,00 excl. Tel. 09-32 12 23 32 96.

In Etenaken (20 km van Maastricht) te koop aangeboden hoekhuis, type premie A, gelegen in rustige, kindervriendelijke omgeving. Indeling: woonkamer, keuken, berging, drie slaapkamers, badkamer met 2e toilet en zolder. Vraagprijs f 115.000,- k.k. met overdraagbare subsidie. Tel. bereikbaar voor informatie na 17.30 uur en gehele weekend: 04450-3326.

Gratis af te halen: 7-tal jaargangen van het Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde (1981-1988). Bogaardenstraat 44 te Maastricht, tel. 218524.

AIO (V) zoekt fietsmaat (v) om 1 à 2 keer per week na vijven te fietsen en/of in het weekend. Tel. 212768.

Dierenvrienden kunnen zich verdienstelijk maken als vrijwillige parttime-chauffeur op Dierenambulance Maastricht e.o. Stichting Dier in Nood, tel. 043-215491.

Alle Circumflex-veteranen, attentie! Dinsdag 6 september gezellig borrelen in ons pand Bernardusstraat 12, om 21.00 uur. (p.s. ook niet-veteranen mogen komen).

Donderdag 8 september 22.00 uur, live-muziek of lieve muziek Circumflex, Bernardusstraat 12.

Te ruil aangeboden: etage (3 kamers) in centrum, f 225,00 excl. tegen 2-kamer woning in Maastricht. Tel. 216641.

I.v.m. stage zoek ik voor een half jaar woonruimte in Maastricht. Vanaf 1 oktober tel. 020-183585 of 020-269052.

Gevraagd: student-assistent met ervaring in programmeren: IBM-AT en VAX. Aanmelden bij Prof. G. Hofstede, FdEW, k. 2072/tel. tst. 803.

Institute for Research on Intercultural Cooperation (IRIC)/FdEW heeft twee plaatsen voor onderzoek door een student in het kader van een scriptie. Beiden betreffen statische analyse van bestaand materiaal: 1) vergelijkende studie onder kleine ondernemers in 10 landen en 2) waardeverschillen onder cursisten uit ca. 50 landen. Inlichtingen bij prof. G. Hofstede, FdEW, k. 2072/tel. tst. 803.

Wie wil zijn plaatsingsbewijs voor geneeskunde in Maastricht ruilen tegen mijn plaatsingsbewijs voor geneeskunde in Nijmegen? Tel. 043-433871.

Nieuw in Maastricht, Stichting Studenten Budget Bus Maastricht (Stichting BUBU). Verhuur van betelbusjes f 45,00 per dag, f 0,30 per km., waarvan de eerste 100 km vrij. (excl. BTW). Bel 211 048/210 649.

Te koop: studieboeken 1e en 2e jaars rechten. Tel. 043-642293.

Te koop: portable zwart/wit TV (Aristona). Sony Walkman WMH en leren proef (roodbruin), tel. 043-21800 vragen naar Servaas.

Te huur voor kortere of langere termijn onze vakantiebungalow in Zuid-Limburg (vanaf 1 sept. vrij). Prachtig geheel vrij gelegen, voorzien van alle comfort. Inf. 01711-11577.

Te koop: studenteneditie Nederlandse wetgeving (Rode Kluwer) met supplementen. Nieuwsprijs f 69,50. Vraagprijs f 55,-. Een koopje! Bel Paul: 253889

Net op kamers? Nog wat eenzaam en alleen? Verlevendig je kamer dan met mijn twee woestijn-ratjes. Ik ben er namelijk op uitgekeken. Beide heren worden geleverd inclusief voer en zaagsel voor minstens een maand. Bel Peter, tel. 630531

Te koop: tweepersoons zit-slaapbank met linnen bekleding, in goede staat, prijs f 200,-. Tel. 216927, vragen naar Jan.

Te koop: OPEL KADETT ('75), AP tot mei '89, i.z.g.st. Prijs f 1100,-. Tel. 216927

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant Verschijnt wekelijks

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hameleers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Bert Bakker
Marc Bohten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hameleers
Evelyn de Leeuw
Paul Pinxten

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Frits Widdershoven
Paul Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Paartjes
Paartjes schriftelijk inleveren bij de redactie. Niet-commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en personeelsleden. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 7,50. Paartjes waarin onroerend goed te koop wordt aangeboden kosten f 25,-.

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Frank Speet, dienst Voorlichting, telefoon (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,- per jaar.

**HOUTHOFF
ADVOCATEN**

**en
HOUTHOFF NUTTER MCCLENNEN**

ADVOCATEN & COUNSELLORS AT LAW

wensen in contact te komen met gegadigden voor de

HOUTHOFF - BEURS

De Houthoff-beurs werd ingesteld ter gelegenheid van de vorming van de joint venture tussen Houthoff Advocaten te Amsterdam en Nutter, McClennen & Fish te Boston, Massachusetts, USA.

Deze jaarlijks toe te kennen beurs strekt er toe een Nederlands jurist(e) in staat te stellen het LL.M. programma te volgen aan de **Harvard Law School te Cambridge, Massachusetts, USA**, waarna een aanstelling volgt als stagiaire ten kantore van Houthoff Advocaten.

Voor het studiejaar 1989/1990 bedraagt de beurs \$ 27.000.

Voor toekenning van deze beurs komt in aanmerking een reeds afgestudeerd of op uiterlijk 1 juni 1989 afstuderend jurist(e), studierichting Nederlands Recht. De beurs kan slechts worden toegekend indien de kandida(a)t(e) daadwerkelijk tot het LL.M. programma wordt toegelaten.

Aanmelding dient te geschieden voor 15 oktober 1988. Nadere inlichtingen en inschrijfformulieren kunnen telefonisch of schriftelijk worden aangevraagd bij:

Houthoff Advocaten, Weteringschans 28, Amsterdam
Postbus 5505, 1007 AM Amsterdam
telefoon 020 - 2645 84.

Rechter remt grillige uitvoering plannen voorlopig ad

OMSTREDEN VONNIS MAAKT TOEKOMST HARMONISATIEWET ONZEKER

Zou het ooit nog goedkomen met Deetman en zijn harmonisatiewet? Die vraag moet menigeeen zich gesteld hebben toen de Haagse rechtbankpresident mr. Wijnholt de wet onlangs in een omstreden vonnis op essentiële onderdelen buiten toepassing verklaarde. Strijd met het in het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden vastgelegde beginsel van rechtszekerheid, luidde zijn oordeel in het door de LSVB aangespannen kort geding. Gevolg van Wijnholts uitspraak is dat momenteel haast geen onderdeel van de wet nog overeind staat. Deetman en het kabinet konden niet anders dan het vonnis uitvoeren en de wet goddeels terzijde schuiven.

Sprongcassatie

Maar een andere terugwerkende kracht werd ook door het parlement niet ongedaan gemaakt. Hoewel pas in 1982 voor het eerst sprake was van enige beperking van de inschrijfduur in het wetenschappelijk onderwijs, wilde Deetman voor alle huidige en toekomstige studenten, alle in het verleden verstreken studiejaren meetellen bij de bepaling van de totale studieduur. Dus ook de jaren voor 1982. En bovendien zouden jaren, doorgebracht in het HBO, blijven meetellen wanneer de student na afronding wilde doorstromen naar de universiteit. Gevolg was dat vele studenten, die jarenlang hebben geleefd in de vooronderstelling nog een zeker aantal studiejaren te hebben, deze plotseling zagen vervagen. Weliswaar kregen HBO-afgestudeerden voor een aansluitende universitaire studie een jaar extra tijd, en trok het parlement een grens bij het studiejaar 1980/81, maar de hoofdlijn van de terugwerkende kracht bleef overeind staan: de door de tweefasenstructuur in 1982 gewekte, en in de WWO van 1985 bevestigde verwachtingen werden ongedaan gemaakt. Het is dit element waarop Wijnholt zijn voor studenten zo gunstige uitspraak baseert. Hij bepaalde dat de wet op studenten, die al in het studiejaar 1987/88 ingeschreven stonden, en voor wie de studietijd ineens sterk werd beperkt, niet mag worden toegepast. Alleen echte langstudeerders, voor wie de reguliere studietijd toch al bijna verstreken was, ondervinden nu nog de gevolgen van de harmonisatiewet. Voor hen vervalt de studiefinanciering, en zij ook betalen het hogere collegegeld wanneer ze alsnog willen afstuderen. Een onderdeel van de wet dat ook politiek weinig omstreden is.

Wijnholt verklaarde zijn vonnis bij voorraad uitvoerbaar, wat betekent dat Deetman en het kabinet het meteen moesten uitvoeren, ondanks de mogelijkheid van hoger beroep, inmiddels inderdaad per sprongcassatie bij de Hoge Raad ingesteld. Een hoger beroep dat niet kon uitblijven. Niet alleen omdat de harmonisatiewet voor het lopende studiejaar is ontkracht. Maar ook een misschien wel vooral omdat mr. Wijnholt zich bevoegdheden heeft aangemeten, waarvan het de vraag is of ze in ons rechtsstelsel passen.

Omdat de rechter niet mag toetsen aan de Grondwet -dat recht heeft in ons land uitsluitend de wetgever (regering en parlement)- riep hij het Statuut te hulp, om strijd met de daarin opgenomen norm van de rechtszekerheid aan te tonen. Maar of hij dat nu terecht of ten onrechte heeft gedaan, de kern is dat de rechter zichzelf de mogelijkheid toeëigent een totstandgekomen wet te toetsen aan een algemeen beginsel als rechtszekerheid. Als dat voor studenten mag, dan mag dat ook in andere gevallen en zouden analoog ook bijvoorbeeld kortingen op de sociale zekerheid kunnen worden ontkracht. Een duur gevolg, dat de regering met alle kracht zal willen voorkomen.

Onzeker

Staatsrechtgeleerden, en uiteindelijk de Hoge Raad maken de komende maanden uit of Wijnholt al dan niet terecht heeft ingegrepen in de uitvoering van de Harmonisatiewet. Dat maakt de toekomst onzeker. Krijgt de Staat alsnog gelijk, dan zal met ingang van het studiejaar 1989/1990 (niet eerder, heeft Deetman beloofd) de wet alsnog worden uitgevoerd. Voor studenten, die door het vonnis enige lucht hebben gekregen, valt dan alsnog het doek, tenzij de Tweede Kamer, die deze week beslist over een spoeddebat, de wet alsnog aanpast. Want ook de Kamer moet zich door het vonnis aangesproken voelen. Wijnholts terechtwijzing is immers niets minder dan een verwijt dat de wetgever zijn werk -het toezien op de rechtszekerheid in nieuwe wetten- slecht verricht. Een toepasselijk verwijt. De regeringsfracties committeerden zich immers al vroeg aan de bezuinigingen, nog voor zij zich hadden vergewist dat deze met fatsoenlijke maatregelen gerealiseerd konden worden. Niet alleen bij Deetman, ook in het parlement stonden de financiën centraal. Dat is niet voor het eerst; geregeld komen wetten met een financiële opbrengst tot stand onder grote druk van het kabinet. Wel voor het eerst is het dat dit primaat van het financiële motief boven het belang van zorgvuldige wetgeving in rechte is ontmaskerd.

Bert Bakker

De column

Het lag in mijn bedoeling u in deze kolom iets te vertellen over mijn jongste inzichten in de uitwerking van de WWO '86 op het mesoniveau. Maar nog net bijtijds realiseerde ik mij dat Observant er weer enkele honderden nieuwe abonnees bij heeft, die daardoor ten onrechte zouden kunnen besluiten de column nooit meer te lezen. Speciaal voor deze nieuwe abonnees, maar ook voor diegenen die mijn column van september vorig jaar gemist hebben, lijkt het mij nuttig uit te leggen wat er wekelijks in dit (recht-)hoekje van het universiteitsblad gebeurt. Een universiteit is eigenlijk een staat binnen de staat. Vroeger werd die wel aangeduid als een ivoren toren, maar sinds twee decennia heeft ze vaak meer weg van een omgezakte toren van Pisa. Staand of gevallen, binnen deze toren heerst steeds een strakke, zij het op democratische leest geschoeide hiërarchie die zich uitleeft in regelgeving, budgettering en het optimaal benutten van carbonpapier. Veel leden van de academische gemeenschap hebben zich naadloos naar de trap treden van de toren gevoegd, anderen morren en monkelen echter op de transen en in haar kerkers. Enerzijds zien de laatsten glashelder hoe en waarom zaken slecht gaan, maar anderzijds weten zij niet hoe zij op de hiërarchische lijn moeten inpluggen om hun visie onvervormd naar de top te geleiden.

Voor enkele uitverkorenen uit die laatstgenoemde schare heeft Observant nu het onderliggende hoekje ingeruimd. Daar vinden de betweters hun uitlaatklep waar ze hun gal kunnen spuwen of hun onorthodoxe ideeën spuien. En dat in de blijde zekerheid dat hun superieuren op zaterdagmorgen bij de koffie door hun bril verlicht zullen worden.

Terecht zal de oplettende lezer constateren dat de uitleg tot zover, althans naar de bovenstaande criteria gemeten, niet als column kan worden aangemerkt: er is geen sprake van opruiende taal of grensverleggende visies, en ook de verlichting is onvoldoende om de kater van vrijdagavond de weg terug te wijzen. Gunt u mij nog twee alinea's extra om dit verzuim goed te maken.

1. Deze universiteit staat op het punt een nieuw organisatorisch elan naar buiten te brengen dat als trefwoorden facilitering en privatisering kent. Kortom: de ondernemende universiteit komt eraan! Vooral onze nieuw aangekomen studenten zou ik willen aanraden die ontwikkeling niet slechts vanuit de verte gade te slaan, maar een eigen positie te bevechten binnen het bruisend bedrijf waarnaar deze instelling zal evolueren. In het jargon van de nieuwe zakelijkheid bent u een klant die zo'n fl. 1200,- collegegeld te besteden heeft. Waarom dan vooruit betalen, dat hoeft bij de groenteboer toch ook niet? Eis waar voor je geld, betaal de tutor die de groep echt lekker liet draaien, stort wat in 't busje van de vakgroep met de mooiste videoband in het Studielandschap, gireer een tientje aan de docent met het helderste praatje. Natuurlijk heeft zo'n systeem al eens eerder gefunctioneerd, maar wat is erop tegen dat "l'histoire se repète"?

2. Met uitzondering van diegenen die hun columns zonder dat dat opvalt aan hun Lijst van Publicaties kunnen toevoegen zijn columnisten een beetje zielige mensen. Het zijn de roependen in de woestijn, de ivoorhandelaren zonder toren, de ministers zonder portefeuille. Opnieuw richt mijn hoop zich op de nieuw aangetreden. Gun uw columnisten ter compensatie van hun treurige positie hun grootste genoegen: een reactie in de vorm van een ingezonden brief in de Observant. Haal gerust breed uit in de meest vileine bewoordingen, leg hun zonden tegen de logica bloot, corrigeer hun wankele taalconstructies. Voor de trouwe polemist gloort in de verte de grootste eer: te worden uitgenodigd als vaste columnist van de Observant!

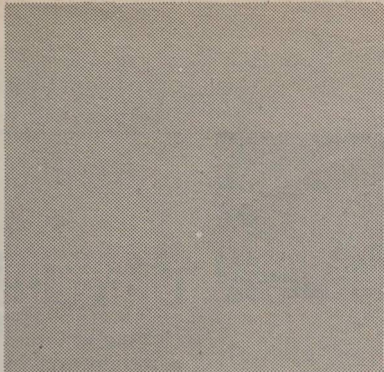
Gerard Majoor

NIEUWE BEZUINIGINGEN VOOR 1989

Het college van bestuur houdt er ernstig rekening mee dat minister Deetman op Prinsjesdag nieuwe kortingen op de universitaire begrotingen bekend zal maken. Om die reden is de faculteiten meegedeeld dat men op de begroting voor 1989 in ieder geval drie procent in mindering zal moeten brengen. Signalen vanuit het departement van onderwijs en wetenschappen gaven het college daartoe aanleiding. Een nog grotere korting ligt in het verschiet als alle budgettaire problemen rond de studiefinanciering en de harmonisatiewet aan de universiteiten worden doorberekend. De economische faculteit moet ex-

tra bloeden omdat het ministerie besloten heeft nog slechts geld te geven op grond van een berekend onderwijsrendement van 65%. Ook dat zou uit betrouwbare bronnen op het departement vernomen zijn. Voorheen ging het ministerie uit van een rendement van 80%. De faculteit moet nu als resultaat van deze gelijktijdige kortingen bijna een half miljoen op haar begroting inleveren.

Wammes Bos

Samengesteld door Bart Brouwers.

Scripties

Duizenden doctoraal-scripties liggen nutteloos in de diverse universiteitsbibliotheken omdat niemand van het bestaan ervan op de hoogte is. Op die manier wordt onnodig veel dubbel werk verricht en blijft bovendien bruikbare informatie verborgen in stoffige boekenkasten. Mr. drs. E. Gassler denkt hier echter met de instelling van een prijs die zijn eigen naam draagt iets op gevonden te hebben. Zijn bedrijf daagt schrijvers van scripties (op economisch, juridisch en fiscaal-juridisch gebied) uit mee te dingen naar die prijs. De eerste keer dat de prijs werd uitgereikt leverde dat al vele hoogstaande werken op, die Gassler inmiddels heeft ondergebracht in een databank. De bank kan (met toestemming van de auteurs) door belangstellenden geraadpleegd worden. Het is de bedoeling dat het bestand in de toekomst ook uitgebreid wordt tot andere vakgebieden. Informatie over de databank bij mr. drs. E. Gassler, Nieuwe Parklaan 73, 2597 LB Den Haag. (NRC Handelsblad)

Mr. GBJ

"Een studie is als een wandelstok. Je kunt er veel plezier van hebben, maar de meeste mensen kunnen zonder stok ook heel goed wandelen." Dat zegt de man die bij de meeste mensen als 'mr. GBJ' vol-

doende bekend is maar zichzelf tegenwoordig 'gewoon' Gustave Hilterman noemt. Hij was vroeger een meer dan gemiddelde student. Een uurtje studie per dag volstond om ieder tentamen met succes af te sluiten. "Ik was benieuwd of die hoogleraar mij vragen kon stellen waarop ik het antwoord niet wist"; Hilterman zag een tentamen meer als een vriendschappelijke wedstrijd dan als een zenuwslopend gebeuren. Ondanks zijn vlot verlopen studies, denkt Hilterman dat de vier jaar die er tegenwoordig voor staan, vrijwel altijd te krap zijn. De rechtenstudie is echter een uitzondering, aldus de tv-commentator. Die is in drie jaar te doen, al zal de student dan wel doelmatig met zijn of haar tijd moeten omspringen. Zoals GBJ vroeger zelf ook deed, bijvoorbeeld tijdens zijn studie indologie. "Daarvoor moest ik klassiek Maleis leren. Op de spiegel boven de wastafel had ik allemaal briefjes geplakt met Maleise woorden. Als ik mij stond te scheren, leerde ik de woorden. Ik heb altijd een hekel gehad aan tijdverspilling." (Modulair)

Run

Overall in Nederland was er vorige maand een run op doctoraalbullen. Augustus was voor velen de laatste kans om zonder veel extra kosten de studie af te ronden en de pedels en examinatoren hebben dat geweten. In paniek geraakt door de berichten uit Den Haag in het voor-

jaar hebben hele hordes 'oude stijlers' (maar ook de oudere twee fasen-studenten) zich afgelopen zomer opgesloten op hun studeerkamertje om in een laatste krachtsinspanning alsnog de verlangde bul, waar het jaren geleden allemaal om begonnen was, in de wacht te slepen. Dat een rechterlijke beslissing de druk wat van de ketel zou halen, was toen nog niet bekend. 31 augustus was in Amsterdam (VU) de absolute topdag. Bij wiskunde en informatica bijvoorbeeld waren vijf rondes nodig, in plaats van de gebruikelijke ene. De examencommissie was de hele dag uitsluitend bezig met het uitreiken van bullen. Het gebruikelijke praatje over studieverloop en afstudeerwerk werd daarbij maar achterwege gelaten. (Ad Valvas)

Veerkracht

Eerstejaars hebben een buitengewone veerkracht, zo heeft de Leidse studentepsycholoog ontdekt. Ze krijgen in deze tijd heel wat te verwerken: een nieuwe omgeving, zelfstandig leven, zelfstandig studeren. Met name dat laatste levert nogal eens wat problemen op, maar desondanks laten ze zich zelden ontmoedigen, aldus de psycholoog, Rob Topman. De meest voorkomende fout onder de eerstejaars is volgens hem: "meteen achter je boeken duiken en beginnen te studeren. Dan begin je ondoordacht. Je moet eerst nadenken over wat je wil doen en hoe je het wil doen, dan heeft het zin om te beginnen." Over de problemen rond studiefinanciering en harmonisatiewet is Topman woedend. "Dat zijn zaken die een student gemakkelijk in een moedeloze positie kunnen brengen. Je stuurt iemand eerst een kant op ('studeren is goed') en als die dat dan doet, is dat toch weer niet goed. Dat de studenten dit echter weten op te vangen is een blijk van hun enorme veerkracht." (Mare)

TA-INSTITUUT

Vervolg van pagina 1

dit laatste project is de Ziekenfondsraad. Samenwerking tussen Rotterdam en Maastricht betekent dat men gebruik maakt van elkaars sterke kanten in plaats van dat men langs elkaar heen werkt of zelfs elkaar beconcurrereert in de verwerking van de onderzoeksgelden, verklaart Rutten. Maastricht zal volgens hem ook kunnen profiteren van het feit dat zich in Rotterdam nogal wat invloedrijke mensen in de wereld van de gezondheidszorg bevinden. Bovendien wenst ook het ministerie van WVC dat beide universiteiten zich tot speerpunten in het TA-onderzoek ontwikkelen. Het ligt tevens in de bedoeling dat het instituut een tweede fase opleiding op dit terrein zal verzorgen. Het instituut zal, zoals gebruikelijk in dit soort aangelegenheden, de rechtsvorm van een stichting aannemen. Het bestuur wordt dan gevormd door vertegenwoordigers van de beide universiteiten.

Vakgroep

De oprichting van het instituut mag dan steun van de twee betrokken faculteitsbesturen en het college van bestuur genieten, bij de vakgroep economie van de gezondheidszorg (EGZ) is die minder vanzelfsprekend. Binnen de vakgroep bestaat een sterke stroming die het instituut IMTA als een adering voor de groep beschouwt. Niet alleen omdat het TA-onderzoek nu een nog centraler plaats zal gaan innemen in het op zichzelf veel bredere vakgebied: de twee hoogleraren in de groep, Banta en Rutten, houden zich voortaan exclusief met TA bezig. De voornaamste kritiek van de vakgroep treft echter het bestuur van de faculteit der gezondheidswetenschappen. Dit liet lange tijd in het ongewisse of de groep het verlies van formatie (Rutten die voor de helft naar Rotterdam vertrekt en voor de andere helft het IMTA gaat leiden, en Van Doorslaer die volledig naar het IMTA overgaat), gecompenseerd zou krijgen, althans waar het onderwijstaken betreft. De vakgroep, zo verklaart het ex-lid van het dagelijks bestuur Richard Jansen, meende de dupe te worden van facultair beleid dat wel prestigieuze instituten wenst maar daar geen financiële gevolgen aan wil verbinden. Pas zeer onlangs is besloten dat er een gedeeltelijke compensatie zal worden gegeven. De positie van Rutten als voorzitter van de vakgroep kwam in het geding toen twijfel rees over zijn loyaliteit aan de belangen van de groep. Het directeurschap van het nieuwe instituut zou tot een rolconflict aanleiding geven. Rutten gaf vervolgens zijn vakgroepsvoorzitterschap af maar werd teruggefloten door het faculteitsbestuur, dat hem sommeerde zijn taken in de vakgroep naar behoren te behartigen. Ook de directeur van de medische faculteit, Steur, liet schriftelijk weten alleen de hoogleraar Rutten als voorzitter te erkennen. De inmiddels aangeleden interimvoorzitter Ament, die universitair docent is, kon dus geen genade vinden en trad eveneens af. Bij het ter perse gaan van dit nummer was nog niet bekend of in de vergadering van het vakgroepsbestuur die gisteren werd gehouden prof. Rutten opnieuw tot voorzitter is benoemd. Ingewijden hielden rekening met een motie van wantrouwen aan zijn adres.

Wammes Bos

Achter de kiezen

Als u op een paar simpele dingen let, hoeft de verzorging van de inwendige mens niet zoveel moeite te kosten. Allereerst: schaf twee scherpe messen en een snijplank aan. Wie daarop beknibbelt, krijgt nooit plezier in koken. Een stevig koksmes met een lemmet van een centimeter of 20 voor vlees en grotere ingrediënten, en een kleinere voor groente en fruit. Het hoeven geen Sabatiers of Zwillingen te zijn, al is het begrijpelijk wanneer uw belangstelling daarnaar uitgaat. Reis in dat geval naar Luik, de dichtstbijzijnde stad van culinair belang. (En van ander belang; de dichtstbijzijnde stad tout court.) U haalt er de reis meer dan uit. Laat regelmatig slijpen en koop in ieder geval ook een aanzetstaal.

Nu kunt u gaan koken. Koop tomaten. Die zijn nu goedkoop. Niet van die halfzachte maar mooie harde. Wie echt tomaat wil proeven, koopt die langwerpige uit Italië. Bij de groentestall naast de Essopomp op de weg naar Vroenhoven, een paar kilometer over de grens, kosten ze 45 franken de kilo. Snijd de harde lichtgekleurde steelaanzet eruit met uw kleine keukenmes, en snijd ze in niet te dunne ronde plakken, of in partjes. Meng de tomaten met in dunne ringen (of partjes) gesneden uien; of met stukjes knoflook en kleingesneden verse basilicum, te verkrijgen of te bestellen bij de betere groenteboeren. Aanmaken met enkele lepels wijnazijn, de dubbele hoeveelheid olijfolie, en een beetje zout. Nooit slasaus uit een flesje. Die is belachelijk duur, en verder ronduit smerig. Nuttigen met een glas wijn, een stuk kaas, en het lekkerste stokbrood van Maastricht, van Bakhoes aan de Herculeshof (1,50); DéliFrance aan de Grote Staat is ook niet slecht (1,95).

Veel koks bezondigen zich aan de fallacy of composition: "Zee tong is lekker. Fruitsalade is lekker. Ergo, sôle Picasso is lekker." Om het even of dit gebeurt met de beste bedoelingen, of om de sterfdatum van de vis te verhullen: goede bedoelingen kun je niet eten, netzomin als rotte vis. Een aanverwante misvatting: meer inspanning en geld geven altijd betere resultaten. Wat een werk is het niet om een kalfslapje tot schnitzel te verbouwen. Er komen een hamer of een bijl aan te pas, en kuipen met ei en broodkruim. Daarna verzadigen met warme margarine. Platgeslagen koe, het resultaat van deze lijkschennis, leidt een taai leven op het menu.

Luier is vaak lekkerder, en voor hetzelfde geld maakt u er meer van. Een kalfslapje of, smakelijker, -carbonade met zout en versgemalen peper bakt u in wat hete olijfolie, waarin u van tevoren tien minuten een dun stukje citroenschil en een geplette teen knoflook hebt laten sudderen. Tong of schol haalt u licht door de bloem. Bakken in boter (boter dus, en geen margarine), de braadboter vermengen met wat citroensap en over de vis gieten.

August Magirus

Cosa di Franco

In 'Cosa di Franco' zal onze vaste fotograaf Franco Gori zijn impressies van deze universiteit voor u in beeld brengen. Deze week klom hij de nok van het torentje in het Oud Gouvernement en keek vandaar uit over de stad.

Obsers

Het M

NA
KC

"Maast
filmsta
steeds
Genk
over fil
komen
cente v
van Be
ken op
maar M
vergete
was he
wel ee
eindeli
bij Cir
straat.
om ik
ruimte
Last E
draaid
was in
nus) b
en mo
lucci m
spijtig.
Genk,
jes sta
film al
of Be
hebben
kenlan
kan dra
dat no
gelijke

Streper

Touche
weliswa
voor w
stad ge
toekon
naar v
van de
doen.
plaats i
traktee
geluid,
merkw
de film
lot dat
Cinéma
kleine,
als Cir
treft."
geeft f
schaam
hier m
niet. M
ningsvo
plaats i
twee k
flink te

Het Maastrichtse filmklimaat wordt warmer

NAAR EEN WEEK HONGAARSE FILMS KOMT NIEMAND MEER KIJKEN

Het is niet zo heel lang geleden dat de Maastrichtse filmfiefhebber zich steeds weer moest verbijten als hij een prachtreclame in een landelijke krant las. Negen van de tien keer immers zou het wel een half jaar duren voor de betreffende film het diepe zuiden zou aandoen. ALS hij überhaupt in de buurt kwam; en dan was de kans op snelle vertoning in Heerlen nog altijd groter. Een rare situatie, zeker voor een provinciehoofdstad die o zo graag cultuurstad wil zijn. Sinds een jaar of twee doet zich echter een kentering voor. De 'betere' film, die eigenlijk alleen maar in het filmhuis te zien was onder minder ideale omstandigheden, heeft meer ruimte gekregen. Het filmhuis kreeg twee zalen in een fancy nieuw pand tot zijn beschikking, en boven een kroeg in de Bernardusstraat kwam Ciné-K, een bioscoopje met wandschilderingen in de stijl van een Romeins badhuis. En, wonder boven wonder, zelfs de reguliere bioscopen programmeren tegenwoordig van tijd tot tijd wel eens een 'moeilijke' film. Zou er dan toch nog een heus filmklimaat in Maastricht ontstaan? Een gesprek met Hans van Genk en Jef Vliegen van Ciné-K, en met Jan Besselink van het filmhuis.

"Maastricht wordt een steeds betere filmstad; echt waar, het draait steeds beter", probeert Hans van Genk me te overtuigen als ik klaag over films die hier niet of veel te laat komen. Een voorbeeldje uit het recente verleden: The Last Emperor van Bertolucci. Pers en filmrubrieken op televisie stonden er bol van, maar Maastricht kon het voorlopig vergeten. Een ritje naar Heerlen was het enige dat er op zat. Het leek wel een eeuwigheid voor hij dan eindelijk op het programma stond bij Cinéma Palace in de Stationsstraat. "Dat is nou zo'n geval waarom ik zeg dat er in deze stad best ruimte is voor meer doeken. The Last Emperor kon hier niet gedraaid worden omdat er geen plaats was in Palace. Hector (van Urbanus) bleek een onverwacht succes en moest blijven lopen. Die Bertolucci moet dan wachten. Dat is heel spijtig." Maar, benadrukt Van Genk, tegenover dit soort ongelukjes staat dan weer dat een prachtfilm als The Unbearable Lightness of Being ("die had ik best willen hebben in Ciné-K") toch maar wekenlang in de grote zaal van Palace kan draaien. Enige tijd geleden was dat nog ondenkbaar voor een dergelijke 'intellectuele' film.

Strepen

Touché; de vooruitgang wordt hier weliswaar gemeten in millimeters voor wie de grote steden in de randstad gewend is, maar ere wie ere toekomt. Dan maar een ander euvel naar voren gebracht, de kwaliteit van de kopieën die Maastricht aandoen. Vol verwachting neem je plaats in je stoel om vervolgens getraakteerd te worden op schurend geluid, strepen over het beeld en merkwaardige verspringingen waar de film kennelijk gebroken is. Een lot dat de grote bioscopen (Mabi en Cinéma Palace, beiden 4 zalen) en kleine, semi-alternatieve theaters als Ciné-K en filmhuis gelijkelijk treft. "Dat gebeurt inderdaad wel", geeft Hans van Genk toe. "Soms schaam ik me voor de kopieën die ik hier moet vertonen. Maar vergeet niet, Maastricht staat in de vertoningsvolgorde op de twintigste plaats in dit land. Als er maar een of twee kopieën circuleren hebben die flink te lijden."

Hans van Genk in de 'Romeinse filmzaal' van Ciné-K. "Soms schaam ik me voor de kopieën die ik moet vertonen." (foto Franco Gori)

Omgekeerd gebeurt het steeds vaker dat films die in een voldoende aantal kopieën worden uitgebracht, meteen en dus spiksplinternieuw in Maastricht in première gaan. Vroeger was zo iets nagenoeg ondenkbaar.

Masochistisch

Er is dus wel iets verbeterd in de 'filmvoorziening' in deze stad, beamen Hans van Genk en Jan Besselink eenstemmig. Hun eigen inbreng in dat resultaat steken ze niet onder stoelen of banken: door consequent aandacht te geven aan de minder makkelijke, maar toch (of juist daarom) interessante film is er een publiek gekweekt. Toen Van Genk medio jaren zeventig als voorganger van Besselink een filmhuis begon in de Capucijnengang

tuur en betere behuizing. Die is er vorig jaar dan inderdaad gekomen. Het filmhuis ging over naar een ruim pand aan de Bogaardenstraat. Het meubilair kan de vergelijking met een gewone bioscoop glansrijk doorstaan; het werd voor een prijke overgenomen van een oude bioscoop in Leerdam, die zich twee jaar tevoren nog in het nieuw had gestoken. Een grotere en een kleine zaal zijn uitgerust met overwegend nieuwe projectoren (2 van 35mm en 2 van 16mm) en moderne 'no rewind' tafels. Het filmhuis is sophisticated geworden, tot en met de naam aan toe. Het heet nu Lumière.

Knieval

Al dat moois heeft Hans van Genk echter niet meer mogen meemaken. Hij werd naar eigen zeggen het slachtoffer van de ideologische discussie die veel filmhuizen teisterde, niet in de laatste plaats dat van Maastricht. De wens om de vertoningscondities te verbeteren paarde hij aan het streven om een wat ruimere selectie films te brengen dan in filmhuizen gebruikelijk was. Niet meer louter de moeilijke producten als een "L'année dernière à Marienbad" bijvoorbeeld, of politieke films, maar ook de betere commerciële films die anders gewoon niet in Maastricht te zien zouden zijn. Dat standpunt werd en wordt door de aanhangers van de onverdunde filmhuisformule als een knieval voor de commercie beschouwd, en Van Genk kreeg onvoldoende steun

om de zaal boven zijn café tot bioscoopje te vertimmeren. Dat was dan meteen de vervulling van een al zeventien jaar lang door hem gekoesterde wens om die ruimte tot theaterzaal te maken. Al die tijd bleven vergunningen uit, maar nu (Vliegen is er nog steeds verbaasd over) bleek ineens alles te kunnen. Ciné-K was daarmee een feit. Maar in filmland liggen de verhoudingen niet altijd even gemakkelijk, en er zijn nogal wat organisaties en belangen die roet in het eten kunnen gooien. De Bioscoopbond bijvoorbeeld, waarin distributeurs en exploitanten samen de filmvoorziening van de bioscopen regelen. Maar ook lokale exploitanten, die niet graag zien dat iemand anders onder hun duiven komt schieten. In die wereld is het voor een klein beginnend theaterje niet eenvoudig om zich zonder kleerscheuren te handhaven, met andere woorden, de films te krijgen die het wil draaien. Dat lukte dus ook niet. Jef Vliegen is er tamelijk duidelijk over: de druk vanuit de gevestigde plaatselijke bioscoophouders was zodanig dat Ciné-K in moeilijkheden raakte. De weliswaar idealistische, maar daarom niet minder scherp calculerende zakenman Vliegen zag de verliezen toenemen en koos eieren voor zijn geld. Hij sloot met de eigenaar van Cinema Palace een deal: onderdeel van het concern worden (de 'vijfde zaal van Palace') maar met behoud van een zelfstandige programmering. Daarmee waren de beletselen opgeheven en kon Ciné-K uitgroeien tot een redelijk levensvatbare filmzaal. Dit jaar is er quitte gespeeld. Winst maken komt later wel aan de orde, vindt Vliegen.

Filiaal

Maar de tegenwind kwam niet, alleen uit de hoek van de gevestigde bioscopen. "Nee, natuurlijk zagen wij het niet zitten", verklaart Jan Besselink, directeur van het filmhuis. "Als je naar het soort films kijkt dat in het filmhuiscircuit draait is er in Maastricht slechts plaats voor één theater." Wederzijds gesteggel tussen filmhuis en ex-medewerker Hans van Genk bleek daarmee onvermijdelijk. Besselink adviseerde de Associatie van Nederlandse Filmtheaters, het samenwerkingsverband van 22 filmhuizen en opvolger van het Vrije Circuit, om Ciné-K geen films te leveren. Maar Van Genk wist genoeg films van de distributeurs los te krijgen om toch te kunnen draaien, zij het niet zonder moeite.

Inmiddels is de lucht weer wat opgeklaard. Bij Besselink is de vrees voor concurrentie afgenomen. Hij praat wat laatdunkend over de huidige status van Ciné-K als een 'move over'-zaal voor Palace: "Als een film in Palace niet meer voldoende opbrengt mag hij in Ciné-K nog wat weekjes uitdraaien". De boodschap is duidelijk: van zo'n filiaal heeft het filmhuis weinig meer te duchten. Maar Van Genk voelt zich alermindst een zetbaasje van het grote Palace: "Wij hebben nog nooit opgelegd gekregen dat we dit of dat moesten draaien. Het gebeurt inderdaad wel eens dat we een film uit Palace overnemen. Mijn optie is dat niet, maar soms moet je wel als een andere film nog niet beschikbaar is."

Eigenlijk ziet hij nauwelijks competitie tussen filmhuis en Ciné-K; er zijn immers meer dan voldoende films op de markt. En als er al wedijver is, komt dat dan niet doordat men bij Lumière afgedreven is van de oorspronkelijke filmhuisformule? Van Genk: "Net als de andere leden van de Associatie wil ook het Maastrichtse filmhuis teveel bioscoopje spelen. Ik heb niet de indruk dat ze nog vernieuwend bezig zijn. Ze hebben nu net weer Ghandi gedraaid. Nou, die zou ik hier zelfs

niet willen vertonen. Ze zullen het wel nodig hebben, ik denk dat ze zich vergist hebben in die grote zaal."

Besselink ontkent niet dat het nieuwe filmhuis met de twee zalen een grotere financiële belasting met zich meebrengt. Een iets populairdere programmering is daarom geboden, ook al omdat de belangstelling voor moeilijker producten zeer geslonken is. Een week lang 'de kleine Hongaarse film' draaien, dat zit er niet meer in. Daar komt geen mens naar kijken. In 1988 verwacht Besselink zo'n 20.000 bezoekers in zijn filmhuis. Vorig jaar was dat nog 17.000. "Het loopt prima, en met deze aantallen kunnen we ook rendabel draaien. Dat scheidt dan weer de mogelijkheid om themadagen te organiseren."

Op dat terrein timmert het filmhuis aan de weg. In oktober start bijvoorbeeld een cursus over het Italiaanse neo-realisme, men doet schoolfilmvoorstellingen, er komt een ledendag in december en, Besselink vermeldt het met enige trots, er is een lopende samenwerking met het Nederlands Filmmuseum in Amsterdam. De programma's die daar worden gelanceerd trekken langs een select gezelschap van filmhuizen in het land. Maastricht is daar bij, mede omdat er vanuit de onderwijsinstellingen zoals de universiteit publiek wordt verwacht. Deze week al begint de vertoning van een serie Nederlandse films uit de jaren dertig.

De verhouding met de reguliere bioscopen is volgens Besselink nog nooit zo goed geweest. Dat geldt voor de landelijke situatie (de Associatie voert regelmatig overleg met de Bioscoopbond), maar ook in de stad.

Jan Besselink: "Die relatie met de andere filmtheaters in de stad wil ik goed houden. Aan bonje hebben we niks, daar is Maastricht te klein voor."

Wammes Bos

PARTICULIERE KAMERMARKT BLIJFT GROEIEN

De kamernood onder Maastrichtse studenten lijkt dit jaar relatief gering in vergelijking met die in andere universiteitssteden, mede dankzij de aanhoudende groei van het particuliere kameraanbod. Medio augustus hadden zich bij het Kamerburo ruim 1100 eerstejaars ingeschreven, waaronder bijna 900 RL-studenten. De medewerkers van het buro hebben de indruk dat een groot deel van hen inmiddels woonruimte heeft gevonden. Precieze cijfers zijn echter nog niet bekend. Het Kamerburo heeft sinds januari in totaal 781 particuliere kamers bemiddeld en daarnaast is een nog onbekend aantal studenten door de woningbouwverenigingen

aan huisvesting geholpen. De totale particuliere markt is sedert januari met bijna 200 nieuwe kamers uitgebreid. Medewerkster van het Kamerburo brengt dit gegeven in verband met de betere service die potentiële verhuurders krijgen, nu de personele bezetting van het buro is uitgebreid en men niet langer met vrijwilligers hoeft te werken.

"Er zijn genoeg mensen die wel willen verhuren, maar die niet weten hoe het moet. Ze krijgen in de gaten dat wij hen gratis adviseren. En de grote reclameborden -muppies- die overal in de stad hangen hebben zeker de aandacht getrokken. Daar hebben we veel reacties op gekregen. Het belangrijkste is dat mensen inzien dat het problematisch is om aan kamers te komen en dat zij een positieve bijdrage kunnen leveren."

Door de gunstige geografische ligging van de stad zit er volgens haar voorlopig nog rek in het kameraan-

bod. "Maastricht is klein en dus moeten en kunnen we gelukkig uitwijken naar de randgemeenten. Er wonen inmiddels al 700 à 800 mensen in België. Als je studenten op die mogelijkheid wijst, denken ze in eerste instantie dat je ze de rimboe instuurt. Maar in feite ligt België toch bijna op loopafstand. Studenten die in een buitenwijk van Amsterdam wonen moeten vaak veel grotere afstanden naar de universiteit afleggen dan een Maastrichtse student die in Vroenhoven woont. Maar op een gegeven moment houdt die groei natuurlijk wel op, dan wordt het zeker moeilijk."

Ondanks het relatief gunstige beeld is momenteel de vraag naar kamers

nog steeds groter dan het aanbod. Daarom zal het Kamerburo binnenkort in heel de stad een huis aan huis folder verspreiden, waarin de voorzitter van de Stichting Studentenhuisvesting Maastricht, prof. dr. F.I.M. Bonke, nogmaals oproept om lege kamers aan studenten beschikbaar te stellen. Vorig jaar stuurde de rector een soortgelijk schrijven naar alle medewerkers van de universiteit, maar aan die oproep werd niet of nauwelijks gehoor gegeven. Van de nieuwe acties verwacht men bij het Kamerburo ieder geval meer resultaat.

Emely Nobis

Le Vigneron
Bistrot à Vin

Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken:
17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen per glas vanaf f 2,90

Aan de bar van Le Vigneron bieden wij u tussen 17.00-19.00 uur een glas wijn van Le Vigneron aan.

30 augustus t/m 3 september

MENU À f 25,-

Warme vispaté met botersaus
☆☆☆

Varkenslende met pruimen in roomsaus
☆☆☆

Kwarktaart met aardbeien

6 september t/m 10 september

MENU À f 25,-

Parelhoenpaté met een kleine salade
☆☆☆

Scholfilet in rode wijnsaus
☆☆☆

Lauwarme, omgekeerd gebakken appeltaart met vanillecrème

Je hebt ook nog De Slegte's universiteitsbibliotheek.

Gewoon zes dagen per week open: de Slegte's gigantische studieboekenkollektie. Je kunt er je boeken brengen (de beste nemen wij graag van je over). En je kunt er je boeken halen. Want door onze grote inkoop bieden wij je uiteraard ook een enorme actuele keus!

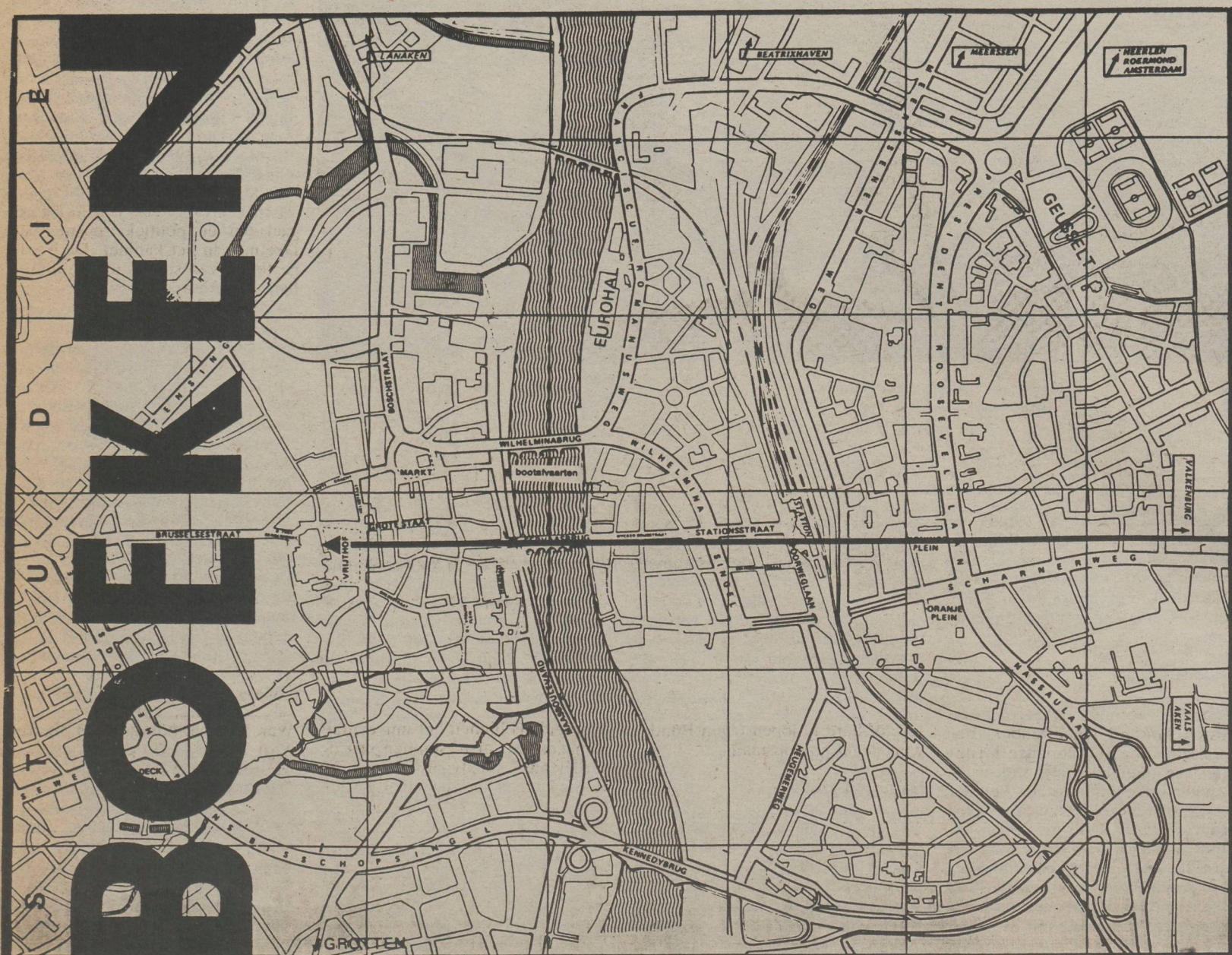

De Slegte

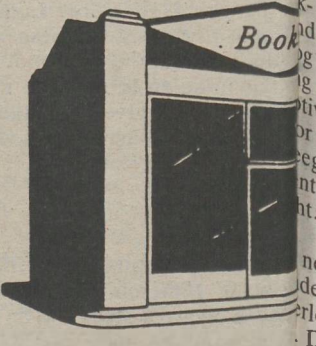
Daar wordt een lezer beter van.

Grote Staat 53, Maastricht. Tel. 043-21 72 96.

Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Eindhoven, Utrecht, Arnhem, Groningen, Haarlem, Leiden, Enschede, Zwolle, Antwerpen, Gent, Leuven.

SERVAAS
boekhande
vrijthof 2
maastricht
043 - 25 00 5

MEDISCHE WETENSCHAPPEN
rechtswetenschappen
ECONOMIE
sociale wetenschappen
PSYCHOLOGIE FILOSOFIE THEOLOGIE
gezondheids wetenschappen
LITERATUUR
kunst poezie buitenlandse poezie

**DE EERSTE
DE BESTE
wetenschappelijk
BOEKHANDE
van maastricht**

Roel In 't Veld verlaat crisisteam voor hoogleraarschap

'MIJN RADICALE VARIANT IS OM MEDEREEN ALLES TE LATEN LENEN'

Lucide, intelligent, vilein. Om Roeland Jaap in 't Veld (1942) kon sinds maart 1982 niemand heen. Als directeur-generaal Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek niet- en nadien niet als Gedelegeerd Bestuurder in Groningen. In de ene functie saneerde hij zo ongeveer alles wat ter universiteit mis was; in de andere baan stelde hij even orde op zaken bij de dienst Studiefinanciering. Zo'n vier jaar eerder dan hij bij de start voorspelde, stapte hij ook weer op. Want toen hij in mei 1982 door PvdA-minister Van Kemenade werd benoemd, dacht hij een jaar of tien te blijven. Het zijn er maar zes geworden, onder een CDA-minister-niet onder partijgenoot Van Kemenade. En In 't Veld is nu weer hoogleraar bestuurskunde; ditmaal in Rotterdam. Wie oud genoeg is om zich zijn voorgangers te herinneren, weet dat één der meer kleurrijke DG's is opgestapt. Kremlinologen echter voorspellen dat In 't Veld zijn vinger nog niet uit de pap gehaald heeft, ook al is hij nu geen departementsambtenaar meer. 'Ach kom, Roel heeft voorlopig nog lang niet genoeg van de smaak van de macht. Zijn vertrek is gewoon een kwestie van reculer pour mieux sauter', zegt één van die vele 'Roel-watchers', die, merkwaardig genoeg, altijd anoniem willen blijven. Een portret.

Roel in 't Veld: "Ik ben de enige in Nederland die nu maar een aantal jaren niets moet zeggen."

Tussen fans en tegenstanders bevindt zich nog een curieuze mengcategorie: de lieden die weliswaar beweren grote moeite te hebben met wat In 't Veld zegt en hoe hij dat zegt, maar die in één adem pronken met hun persoonlijke band met de DG. Dat is even andere koek dan wat zijn opvolger dr. ir. B. Okkerse oproept. De eerste functionaris die met slecht verholde trots vertelt met Okkerse te dine-

ren, of hard te lopen tegen Boudewijn, moet nog opstaan.

Bezwaard gemoed

"Het is toch zalig, dat hoogleraarschap? Morgen ga ik lekker naar een congres, zonder iets anders aan mijn hoofd te hebben", zegt In 't Veld op de vraag waarom hij zijn invloedrijke positie heeft ingeruild voor een leerstoel bestuurskunde

op de Erasmus-universiteit. Zijn werkkamer oogt minder riant dan die in Zoetermeer; het katoenen tapijt heeft plaats gemaakt voor linoleum. Vroeger kwam een secretaresse koffie brengen, nu haalt hij zelf thee.

Over zijn drijfveren om weg te gaan bij O&W blijkt hij niets te willen zeggen, en ook zijn verhouding tot Deetman moet onbesproken blijven. Zijn vertrek was wat verbazend voor wie In 't Veld bezig zag: hij leek er wel plezier in te hebben de Nederlandse intelligentsia naar zijn hand te zetten. Maar dat ziet hij zelf anders. "Plezier? Er moet toch ook vaak een bezwaard gemoed zichtbaar geweest zijn. Bezwaard over mijn eigen falen en feilen. Er zijn terreinen waarop ik volstrekt ben tekortgeschoten qua overtuigingskracht. De hervorming van het departement -buiten DGHW-, die ik voor ogen had, is er niet van gekomen. Ik zou de uitvoerende diensten willen verzelfstandigen tot self-supporting eenheden, zodat het departement zich op de beleidsontwikkeling kan terugtrekken. Het departement kan dan ook veel kleiner worden."

Zelf omschrijft hij zijn rol als DG als "het genereren van ideetjes", en "het op de rails zetten van door Deetman uitgeselecteerde ideetjes". Dat lijkt een eufemisme, want een sterke DG als In 't Veld is van centrale betekenis voor het beleid. Dat blijkt even later, wanneer hij zijn voornaamste verdienste formuleert: "Voor zover je van succes kunt spreken is het gelukt om, zowel op het niveau van de nationale

de TVC-bezuinigingen uiteindelijk toch weer ponsd-ponsgewijs hebben verdeeld. Daar lijken ze nou toch van af te zijn. In de plannen van de medische faculteiten van Rotterdam en Leiden wordt nu veel meer geld voor vernieuwingen uitgetrokken dan in TVC en SKG."

Dat hij die omslag in het denken er beter doorheen had gekregen als hij niet topambtenaar geweest was, maar een politieke functie als staatssecretaris zou hebben gehad, bestrijdt hij: "Je hebt dat destijds gezien bij Van Kemenade en Klein. Die twee hadden een extreem goede verstandhouding, en toch zag je de botsinkjes van twee kapiteins op één schip: in zijn tweede termijn heeft Van Kemenade geen staatssecretaris voor het hoger onderwijs genomen. Er is nog een ander argument: ik vind dat het hoger onderwijs door een minister moet worden gedaan. Ook de gedachte dat Deetman het hoger onderwijsbeleid aan een ander zou willen overlaten, is volstrekt illusoir."

Gewillig oor

De even onjuiste als hardnekkige fabel dat Deetman het hoger onderwijsbeleid de facto aan zijn DG overliet (LSVB-voorzitter Van Poelgeest: "Deetman zit er uitsluitend om het protestants-christelijke onderwijs te beschermen") veegt hij van tafel. "De minister is heel goed in het selecteren van dingen. Hij doet precies wat een politieke besluitvormer volgens mij moet doen; door selectie van aangedragen ideeën, richting geven."

"Een goed voorbeeld is de HOAK-filosofie. Het heeft veel strijd gekost om die er in de top van het departement door te krijgen, en ook bij de minister heeft dat pas in een bepaald stadium een gewillig oor gevonden. Eerst moesten hem de concrete voordelen duidelijk zijn. Natuurlijk moest ook de tijd rijp worden voor deregulering. De tijden veranderen en de mensen veranderen mee. Je ziet dat ook aan het contractonderzoek. In 1982 en 1983 waren serieuze mensen, heel hoog op het departement, fel gekant tegen het idee dat universiteiten de eigen inkomsten mochten behouden. Men zag niet dat je een geweldige prikkel weg zou nemen als je dat extra geld op de rijksbijdrage in mindering brengt. Dat is totaal omgeslagen, maar dat HOAK-denken heeft grote slag gekost."

Al even loyaal is In 't Veld als het gaat om de politieke positie van Deetman in het kabinet. De woelige tijden van studiefinanciering en harmonisatiewet hebben de minister, althans ogenschijnlijk, veel gezichtsverlies opgeleverd. Maar In 't Veld wil daar niet van horen. Aangeschoten wild? Lekgeschoten beleid? "Dat is een onzinnige stelling. Het beste bewijs is dat Deetman voor 1989 is uitgezonderd van deelname aan verdere bezuinigingsrondes."

Volgens In 't Veld moest Deetman de ernstige problemen bij studiefinanciering wel lange tijd blijven ontkennen. "Net als de directeur van een bank waarover het gerucht gaat dat die bank niet meer solvabel is. Als hij dat toegeeft willen de klanten inderdaad massaal hun geld terug."

Dwang

Wat de harmonisatiewet betreft wijst Deetman op de medeverantwoordelijkheid van het parlement. "Het overgangsrecht is daar expliciet behandeld, en de wet als zodanig is er niet consistent op geworden."

"Om Deetmans geloofwaardigheid te beoordelen moet je vooral ook de totstandkoming van het regeerakkoord in gedachten houden. In de formatie van 1986 is afgesproken

t aanb...
ro binne...
huis a...
waarin...
g Stude...
prof. d...
s oproe...
denten...
Vorig ja...
soortgel...
dewerke...
r aan d...
welijks...
euwe ad...
nerburo...
t.

its

de voorzitter van de samenwer...
nde universiteiten, ir. P. van der...
hans, in Zoetermeer op zijn vaste...
aats in het vergader-carré zit van...
Overlegkamer Hoger Onderwijs...
het knopje van zijn microfoon...
drukt, kun je er vergif op inne...
en dat zijn minutenlange relaas...
geveer zo gaat: 'De universitei...
n hebben x procent minder geld...
y procent meer studenten op te...
den. Wij vinden het dus wel wel...
jes zo, met die bezuinigingen...
s u zo doorgaat tast u de kwaliteit...
n die u zegt te willen bevoorde...
n.' Tijdens dat vaste nummer...
gegt minister Deetman nog iets...
rder voorover te buigen, en iets...
tschikken aan zijn papieren...
ar heb je hem ook weer, lijkt...
etman heimelijk te denken...
ks van Deetman zat tot voor eni...
maanden In 't Veld. Die zat...
arsrecht of leunde -handen in de...
k achterover, en keek in het...
d. En als Van der Schans' be...
g de bekende dramatische wen...
g nam ('velen zijn reeds gede...
tieveerd; het rustige klimaat dient...
or alles hersteld te worden'), dan...
eg In 't Veld juist op dat mo...
nt een brede grijns op het ge...
nt.

neem de bijeenkomsten van de...
dentenkamer, het periodieke...
rleg tussen studenten en minis...
Deetman is er nooit op betrapt...
or die vergaderingen tijd te heb...
maar de DG leek met graagte...
at gat te springen, om er de stu...
ten onderuitzittend en met los...
I Brokken stropdas te woord te...
nschappen. Vergeleek de LSBV Deet...
as beleid met gangsterpraktij...
dan verhiel In 't Veld de stem...
prak streng dat ze eens moesten...
ouden met zulke kinderachtig...
en. Waren de studenten boos...
voorbeeld in de tijd dat O&W...
r de studiefinanciering nog be...
erde dat er niets aan de hand...
maar duizenden geen cent...
er op de giro hadden- dan verbe...
In 't Veld ze even en zei...
ar dat is geen aantasting van de...
menspositie; daar tornen we...
aan. Het gaat slechts om een...
rijke aantasting van de liquidi...
positie."

AS...
ide...
2...
ch...
05...
Book...
H...
ENSCHAPP...
s c h a...
I...
nschappe...
THEOLOG...
wetensch...
U R...
se pocke...
ST...
ST...
pelyk...
IDE...
tric

dat er 300 miljoen extra voor onderwijs, 200 miljoen extra voor technologie, en 500 miljoen extra voor scholing zou worden uitgetrokken. Langs de achterdeur van de proportionele bezuinigingen op alle begrotingen (waarvan ca. 1 miljard voor O&W) is dat vervolgens weer ongedaan gemaakt. Dus hetzelfde wat wij de universiteiten verwijten over TVC heeft het kabinet ook gedaan, en daar krijg je ellende van. Dat kun je ook wezenlijk in het Trouw-interview lezen. Maar dat betekent niet dat de positie van Deetman als minister is verzwakt. Op grond van de regel in het regeerakkoord dat overschrijdingen binnen de eigen begroting moeten worden opgevangen was al voorspeld dat er spanningen zouden optreden rondom zijn positie. Dat is aan de structurele omstandigheden te wijten."

"Wat je wel kunt waarnemen is een duidelijke kentering in de houding van de CDA-fractie. Die voert heel duidelijk een eigen strategie voor de verkiezingen in 1990. Niet alleen Deetman, ook andere bewindslieden plukken daar de wrange vruchten van. En die veranderende opstelling bij de leiding van de CDA-fractie geeft sommige kamerleden meer kansen om het tegen Deetman op te nemen. Die kunnen nu, drie minuten nadat de rechter het vonnis heeft gewezen, naar de krant lopen om een wet te kraken waar ze zelf voor hebben gestemd."

"De les die ik ervan geleerd heb is dat we nu werk moeten maken van een goede omschrijving van het leerrecht, om tot een vouchersysteem te komen. De kritiek daarop vond ik niet zo sterk. Men beweert dat het onderwijs al goed genoeg is en dat het veel extra red tape oplevert om vouchers in te voeren. Maar de databases zijn er al bij studiefinanciering. Daar gaat het om dezelfde gegevens. Bovendien kun je bij een vouchersysteem de harmonisatiewet weer afschaffen."

Nog liever zou In 't Veld alle jongeren tot 27 jaar onder eenzelfde bewind laten vallen en ook de studiefinanciering afschaffen.

"Mijn radicale variant is om iedereen alles te laten lenen. Wie veel presteert, of later te weinig verdient, kan kwijtschelding krijgen. Tegelijkertijd zou er dan een geïntegreerde structuur moeten komen waarin jongeren verantwoorde adviezen krijgen over hun perspectief op de arbeidsmarkt. Nu is het zo, dat als je in de RWW zit het streven er op gericht is je zo snel mogelijk inzetbaar te maken op de arbeidsmarkt. En zit je in het opleidingscircuit dan willen alle adviezen en prikkels je heel lang in dat circuit houden. Langer dan vaak nodig is om een taak goed te vervullen. Die

twee moeten geïntegreerd bij de gemeenten worden ondergebracht. De vraag is natuurlijk hoeveel dwang je daarbij mag uitoefenen. Als Brammetje op een advies van zo'n centrum zegt: je kan de pot op, dan zou de overheid in het hardste geval moeten zeggen: dan kan jij ook de pot op, en geen enkele, of in ieder geval een lagere uitkering geven. De samenleving kan het niet maken om 22-jarigen te hebben, die 40 jaar uitkeringsgerechtigd zullen zijn."

Stampvoeten

Terug naar de universiteiten. De periode-in-'t-Veld kenmerkt zich -ondermeer- door twee omvangrijke bezuinigingsoperaties: TVC en SKG. Maar de grenzen zijn nu wel bereikt, vindt de voormalige DG.

"Als je het onderwijs op hetzelfde hoge niveau wil houden, en je wilt dertien universiteiten behouden, moet het nu op het financiële vlak even rustig blijven. Tegelijk zijn er verbeteringen nodig, bijvoorbeeld op het gebied van de onderwijstechnologie. Om die te kunnen betalen zal er dus meer moeten worden samengewerkt."

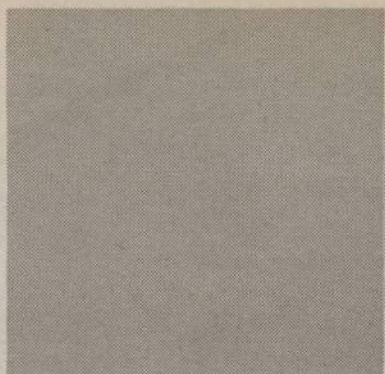
"Die houding vind je ook terug in de manier van zakendoen door de universiteiten. Ze vinden nog steeds dat ze beter ieder voor zich kunnen opereren, dan samen. Iedere universiteit beroept zich op zijn eigen identiteit. In zo'n gedifferentieerde oligopolie moet de VSNU wel een zwakke representatieve organisatie zijn. Dat is geen kwaadspreken, dat is ook de bedoeling van de universiteiten. In het HBO lag dat altijd anders. Daar was sprake van een polypolie: veel instellingen met weinig eigen identiteit en een HBO-raad die vaardig was in het bevorderen van verandering. Nu het HBO is geherstructureerd gebeurt daar misschien hetzelfde."

Maar is de VSNU dan niet ook te zwak om de kwaliteit van het onderwijs in de gaten te gaan houden?

"Nou, daar is niet zoveel kracht voor nodig voorlopig. Het is meer een kwestie van nobele wedijver dan van desastreuze concurrentie. De belangen lopen nu nog parallel. Bovendien is er nog weinig kennis voorradig. Bij het onderzoek is dat al veel beter geregeld. Daar begint de voorwaardelijke financiering echt tot consequenties te leiden, en daar moeten de universiteiten maar liever geen potje van gaan maken."

Niks zeggen

Als één van de hindernissen voor een universiteit die door kwaliteitsoordelen wordt geregeerd, wordt vaak de bestuursstructuur genoemd. De Adviesraad hoger onderwijs bepleitte dit voorjaar een verandering: de bewoners van de

universiteit mogen nog slechts advies geven op het terrein waarop ze deskundig zijn: de studenten over het onderwijs, de hoogleraar over het onderzoek. Volgens In 't Veld is dat niet zo'n vruchtbare weg. "Ik vind dat een vorm van tunneldenken. Het is al te simplistisch. Die bestuursstructuur is altijd al de

steen des aanstoots geweest, maar als je terugkijkt naar de periode dat de curatoren het voor het zeggen hadden; ging het toen soms zo slagvaardig toe? Neen! Het gaat niet enkel om de structuur, maar ook om de bestuurscultuur. Het scherpe van Deetman is dat ook hij dat gezien heeft, dat je veel kunt veranderen zonder de structuur te wijzigen. Het wordt tijd dat de discussie over de structuur wetenschappelijker wordt. Er wordt nu uitsluitend normatief over gesproken. Wel is het nog te vroeg om te concluderen dat het ARHO-advies zal worden doodgezwegen omdat niemand zin heeft om het uit te voeren."

Maar aan meer voorspelling waagt In 't Veld zich niet. Dat zijn opvolger niet zo veel nieuws hoeft te bedenken, ontkent hij. We geeft hij toe dat er veel is afgerond. "Als ambtelijk produkt is het HOOP af, de WHW af, en gaat het nu meer om de communicatie met de managers van de universiteiten. Meer zeg ik er niet over, want het hybride om over je graf heen te willen regeren. Ik ben de enige in Nederland die nu maar een aantal jaren niets moet zeggen."

Bert Bakker
Esther Hageman

WAT JE VANDAAG NOG MOET DOEN?

GRATIS

HAAL DE AGENDA AF BIJ:
(Wel op vertoon van je collegekaart)

- ASA Studenten Lijzenbureau, Denkers Die Doen
- De Amro Studenten Card biedt de meeste voordelen.
- Wijcker Brugstraat 25
- Helmstraat 2
- samenwerkende academische boekhandels
- UTRECHT NIJMEGEN LEIDEN TILBURG GRONINGEN ROTTERDAM ENSCHEDE
- LEITER-NYPELS B.V. Wolfstraat 12

de Volkskrant
HET MEEST INFORMATIEVE OCHTENDBLAD VAN NEDERLAND

De Universiteits Agenda.
Elke dag goed bekeken.

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS - BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

ntroductie in teken van feesten

TOON, SABRINA, ESTHER EN DE DERTIENHONDERD ANDEREN

'Inkom is te gek, Inkom is te maf' zingen dertienhonderd, voor het merendeel geschimkte eerstejaars. 'Kijk niet zo sip en doe eens hip' blèren zij als ze met een fakkelteje door de stad lopen. Zijn het lagere schoolleerlingen die een introductie krijgen of zijn het eerstejaars studenten die geleerd wordt hoe het carnaval in Maastricht gevierd wordt? Nee, het zijn allemaal volwassen studenten, die hun middelbare schoolperiode afgesloten hebben en aan een HBO of universiteit gaan studeren. Hoe flauw en voorspelbaar de Inkom elk jaar weer is, succes blijft verzekerd. Feesten blijft de hoofdmoot van de introductie en de horeca-uitbaters van Maastricht zagen het jonge studentenvolk, vaak 's middags al, met genoeg komen. De Veronica-boot en de Koko-kroeg, die dienst deden als nachtcafés, beleefden gouden tijden en zelfs de Dullen Dries op de markt pikte een grantje mee.

V.l.n.r. Esther, Henriëtte en Andy (foto Franco Gori)

We spraken met een aantal eerstejaars over hun studieverleden, Inkom-ervaringen, verwachtingen van studentenleven en de beginnen van studie. Aan het einde van het studiejaar zullen we de balans opmaken en bekijken wat er van al die hooggespannen verwachtingen terechtgekomen is.

Brede opleiding

Toon van de Wiel, 24 jaar en aankomend student economie, heeft zijn baan als accountants-assistent opgezegd om te genieten van het studentenleven. "Werken kan ik altijd nog. Na de HAVO en de HEAO heb ik een aantal jaren gewerkt en 's avonds de NIVRA-opleiding gevolgd. Alleen met een NIVRA-opleiding ben je register-accountant en dat is een specialistisch beroep. Maar ik wil geen specialist zijn, ik kies voor een brede opleiding. Ik wil later ook nog les geven. Wat betreft de studie voorzie ik geen enkel probleem. Voor het propedeuse heb ik al vrijstelling en ik verwacht dat er nog wel het één en ander te verkrijgen is. Ik kan me dus volledig op het studentenleven storten. Ik ben van plan lid te worden van Koko. Ik heb tapervaring, dus lijkt me de barcommissie wel leuk." Tijdens de Inkom heeft hij al met

volle teugen van zijn nieuwe bestaan geproefd. Hoogtepunten waren voor hem de fakkeltocht met kampvuur en de excursie naar de Brand-brouwerij; "Allemaal in een bus en weer teut terug."

Een nieuwe stad of omgeving levert voor hem geen problemen op. De laatste jaren had hij maar liefst acht verschillende woonplaatsen en Maastricht kende hij al via vrienden. "Waarom voor Maastricht gekozen? Omdat ik in Amsterdam geen kamer kon krijgen en hier kreeg ik er één in mijn schoot geworpen."

Verplichting

In het studentenhuis waar Toon zo fortuinlijk terecht kwam, kreeg ook Andy Peeters een kamer. Als 21-jarige gaat hij na een VWO-opleiding en de militaire dienst rechten studeren.

Andy: "Juristen hebben een breed toekomstperspectief. Het eerste jaar wil ik in één keer halen en dan ga ik er misschien nog een tweede studie bij doen."

Afkomstig uit Elsloo koos hij bewust voor het Maastrichtse systeem. Dat zeggen de meeste rechtenstudenten uit de omgeving, die het verder overigens ook heel gemakkelijk vinden dat ze thuis kunnen blijven wonen. Maar Andy koos eveneens

bewust voor het verlaten van het ouderlijke huis; dat was hij al ontgroeid tijdens militaire dienst.

Een andere reden om op kamers te gaan vormt het studentenleven. Wat houdt dat volgens hem in?

Andy: "Dat is een moeilijke vraag. Gezelligheid, samen eten en veel sporten. Bij een studentenvereniging sluit ik me niet aan. Dat lijkt me zo'n verplichting. Ik houd meer van de gezelligheid van een sportvereniging of een studentenhuis."

Bij de Inkom heeft hij wel wat kritische kanttekeningen te plaatsen, hoewel de algemene indruk toch positief blijft. Andy: "Het duurde te lang, waardoor het programma soms erg lange pauzes had. Het eten vond ik slecht en hetzelfde geldt voor de verwelcoming op Dousberg. We moesten erg lang wachten en daarna kwamen er drie sprekers die allemaal hetzelfde zeiden. Het Inkom-toneel was wel leuk, maar om daarvoor nu een half uur te fietsen, een uur te wachten en drie kwartier naar sprekers te luisteren..."

Portugees

Esther Schalkwijk, 20 jaar, komt geneeskunde studeren. Vorig jaar werd zij uitgeloot en deed een jaartje Portugees in Utrecht. Ze behaalde haar propedeuse, maar loot-

te toch weer mee voor geneeskunde. Dit keer had ze meer geluk en ze werd geplaatst in Maastricht, een universiteit die ze nog nooit van binnen had gezien.

Esther: "Ik had twee jaar geleden wel om informatie gevraagd, maar die heb ik nooit gekregen. Utrecht stuurde die informatie wel en nodigde me uit voor hun informatiedag. Daarom koos ik ook daar voor een parkeerstudie. Na een jaar Utrecht wilde ik echter naar Maastricht, omdat er in Utrecht geen, of hoogstens onbetaalbare, kamers te krijgen zijn. Een jaar lang heb ik vanuit Drunen op en neer gereisd. Ik hoorde dat er hier nog weleens kamers in de krant aangeboden worden en dat er een kamerburo is."

Met die kamer wil het echter nog niet zo vlotten. Voorlopig logeert ze bij kennissen, maar als de grote storm voorbij geraasd is, denkt ze een kamer te vinden. Van het systeem wist ze niet meer dan dat het wat zelfstandiger is en dat er in kleine groepjes gewerkt wordt. Na één dag facultaire introductie is ze echter al laaiend enthousiast. De onderwijsmogelijkheden, het materiaal en het grote aantal boeken noemt ze 'revolutionair'. Ook de Inkom vond ze beter dan in Utrecht.

Esther: "Veel gezelliger, in Utrecht was het een beetje een saaie boel. De vermoeidheid viel wat mij betreft reuze mee, omdat ik niet naar de feesten ging. Ik lag dus elke avond om twee uur in bed. Het leukste vond ik mijn keuze-activiteit; een excursie naar het natuurhistorisch museum."

Van een studentenvereniging wil Esther geen lid worden. Wel van een plaatselijke harmonie.

"Ik speel klarinet en wil nog wat aan sport gaan doen. Verder verwacht ik enorm veel mensen te leren kennen. Ik denk dit jaar zelf ook te veranderen, omdat ik nu voor het eerst het huis verlaat; wat zelfstandiger, wat minder speels... ", zegt zij gichelend.

HBOV-meiden

De 22-jarige Sabrina Roothoofd komt uit Valkenburg, Zuid-Holland. Na vier jaar HBOV start zij deze week met Gezondheidswetenschappen. Door de Harmonisatiewet en bijbehorende overgangmaatregel mag zij nog drie jaar studeren. Sabrina: "Oorspronkelijk kwam ik voor de opleiding Verplegingswetenschappen, maar ondertussen twijfel ik. Gezondheidsvoorlichting en Opvoeding lijkt me ook wel wat, maar dat duurt vier jaar, dus zou ik het laatste jaar zelf moeten betalen. Ik moet dus in elk geval mijn propedeuse in één jaar halen, anders wordt het onbetaalbaar." Zij koos, samen met zeven andere 'HBOV-meiden', voor Maastricht in verband met de aanwezigheid van Verplegingswetenschappen.

Groningen en Utrecht, die de opleiding sinds kort ook hebben, vielen wegens gebrek aan ervaring af. Zij woont inmiddels in een tot studentenhuis omgebouwde bungalow in Kanne. Sabrina: "We hebben zelfs kamers tot in de kelder toe, maar het is er bere-gezellig."

Ook Sabrina vond de Inkom te lang. "Het avondprogramma kwam steeds op hetzelfde neer; kroegentocht, maar eigenlijk vond ik dat ook het leukste. Ik lag nooit voor vijf uur in mijn bed."

Lachend verzucht zij dat zij ook tijdens de facultaire introductie weer elke avond 'mag', want overdag vindt zij het best wel saai. Van een studentenvereniging wilde zij in eerste instantie nog wel lid worden, maar inmiddels heeft de twijfel toegeslagen. In Leiden -waar ze het HBOV doorliep- had een vereniging echt een sociale functie, omdat je anders niemand leerde kennen. Zij verwacht hier door het onderwijsstelsel al zoveel mensen te

De Inkom trok dit jaar een record aantal deelnemers: dertienhonderd eerstejaars (vorig jaar 1200), 215 mentoren, 40 helpers en het universitaire Inkom-team met 13 leden. De toename is des te opmerkelijker, omdat de HBOJ dit jaar niet meedeed. Zij prefereerden hun eigen programma. De Stadsacademie en HOV waren goed voor 350 deelnemers en van de universiteit deden 950 eerstejaars mee.

Guido Dieteren -dit jaar voor het eerst als coördinator belast met de leiding over het inkomgebeuren- kijkt terug op een probleemloze organisatie.

"Vorig jaar was er in eerste instantie weinig zekerheid over de honorering van de teamleden. Aanvankelijke toezeggingen werden later weer ingetrokken. De toenmalige coördinator weigerde aan de slag te gaan met een team dat veel verantwoordelijkheid moest dragen, maar daarvoor niets terugkreeg. Pas enkele maanden voor het begin van het nieuwe studiejaar werden de problemen opgelost. Het programma had toen ook meer weg van een noodprogramma. Dit jaar waren er geen problemen en konden we voortborduren op de dingen die we twee jaar geleden gedaan hebben. We hebben er zelfs nog een extra dag aan vastgeplakt. Ik heb het idee dat de meeste studenten wel tevreden zijn. Het wordt nu tijd dat we in discussie gaan met de andere HBO-instellingen, zoals het Conservatorium, de Pabo's en de HBOJ. We moeten overeenstemming bereiken over het tijdstip waarop de verschillende introducties beginnen. Als we hier een oplossing voor vinden, kunnen studenten van die opleidingen volgend jaar ook meedoen aan de Inkom." (Marc Bonten)

ontmoeten dat lidmaatschap van een vereniging overbodig wordt.

Datzelfde vindt Henriëtte Bloemenkamp, die eveneens Gezondheidswetenschappen gaat studeren. Voor ouderejaars zal het nog wat onwennig in de oren klinken, maar zij is van de lichte 1970. Zelf heeft zij daar geen enkele moeite mee: "Ik kan er ook niks aan doen. Gewoon zes jaar vwo en daarna studeren."

Voorlopig woont zij in Berg en Terblijt.

Henriëtte: "Met vier meisjes en een jongen van dezelfde middelbare school in Raalte wonen we in bij een vrijgezel. Die man doet alles voor ons. Hij knipte zelfs de krante-artikelen over de Inkom uit. In de Limburger stond: 'Zelfs studiekoppen kunnen dansen'. Toen vroeg ik me even af of ze hier echt zo achterlijk zijn?"

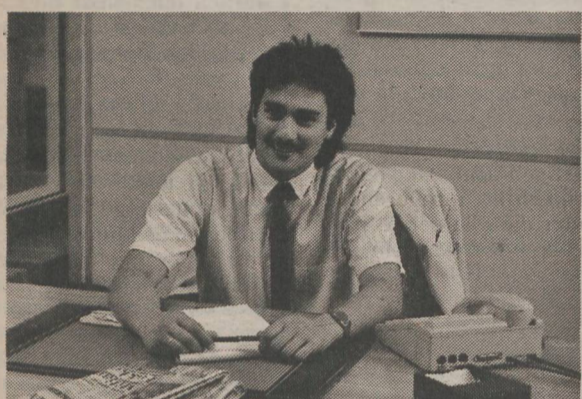
Haar studiekeuze maakte zij op een manier waar de Dienst Voorlichting trots op kan zijn. Met een vriendin mee naar de voorlichtingsdag en naar huis gaan met het idee van; 'wat een leuke studie, wat een leuk systeem en wat een leuke stad.' Welke richting zij gaat kiezen weet ze nog niet, al maken Beleid en Beheer en GVO de meeste kans. Over een toekomstig beroep heeft zij nog geen enkel idee.

Als 18-jarige is het haar in de grote stad tot nu toe allemaal meegevalen.

Henriëtte: "Er is geen moeder meer die voor me kookt en geen vader die het licht van de fiets maakt, maar dat went wel. Ook de kroegentochten bevielen uitstekend. De eerste avond was ik nog om twee uur thuis, maar later werd dat al gauw half zes. Of de Inkom niet te lang duurde? Ben je gek! Ik dacht eerder laat het maar een jaar zo doorgaan."

Marc Bonten

„We zeggen niet alleen dat we studenten graag als klant hebben. We laten 't ook blijken.”

De heer J. Harnisch, cliëntenadviseur Amro Bank.

„Laatst kreeg ik 'n meisje hier. De dochter van één van m'n klanten. Ze had een rekening nodig voor haar basisbeurs. Kennelijk had ze er niet al te veel verwachtingen van, want ze bleef gewoon staan met haar jasje aan. Dus zei ik: Ga toch even zitten, want ik heb wel een paar interessante dingen te melden.

Het Amro Studenten Totaal Pakket.

In de eerste plaats is het zo dat wij studenten niet afschepen met een kale rekening. We hebben een totaalpakket samengesteld waarin een aantal dingen gecombineerd zijn die je als student gewoon nodig hebt. Er zit een Studentenrekening in, een Studenten Card met allerlei voordelen, speciale verzekeringen en een heel interessante spaarrekening. Nou hoef je niet dat hele pakket te nemen. Je kunt gewoon de delen kiezen die je bevallen.

De Amro Studentenrekening met ingebouwd krediet van f 2.000,-.

Het principe van zo'n rekening is

simpel: je krijgt er je geld op en je doet er je betalingen mee. Maar je kunt er meteen ook betaalcheques op krijgen of zelfs eurocheques, zodat je altijd geld op zak hebt.

Trouwens, met het pasje dat je daarbij krijgt kun je 24 uur per dag terecht bij geld- en betaalautomaten. Interessant is ook dat je 2% rente krijgt over alles wat er op die rekening staat, tenminste, als het niet meer is dan f 10.000,-.

En wat zeer goed van pas kan komen is het ingebouwde krediet van die rekening. Want je kunt, als je studietoelage op die rekening wordt bijgeschreven, zonder problemen tot f 2.000,- rood staan. En dat tegen een heel redelijke rente. Toch handig, bijvoorbeeld om in één keer je collegeld te betalen.

De Amro Studenten Card.

Je krijgt van ons ook gratis een Studenten Card. Die card geeft je het hele jaar door recht op een reeks van kleine en grote voordelen. Voordelen die alléén voor jou als student gelden. Je krijgt bijvoorbeeld heel speciale reisaanbiedingen en reductie bij concerten.

Het begint al met de kosten van een betaal- of eurochequepas: daar krijg je met de card 50% korting op.

De extra's.

Als je wilt sparen, is de speciale spaarrekening erg interessant

voor jou. Je krijgt namelijk een aanzienlijk hogere rente dan op gewone spaarrekeningen. Trouwens, aan de verzekeringen die je toch nodig hebt als je zelfstandig bent, hebben we ook gedacht. Sterker nog, we hebben een compleet pakket verzekeringen samengesteld, speciaal toegesneden op studenten.

Daarom is 't ook een van de goedkoopste verzekeringspakketten in Nederland. Er zit 'n ongevallen-, aansprakelijkheids-, brand- en inbraakverzekering in en een goede reisverzekering.

En tenslotte hebben we ook nog een perfecte ziektekostenverzekering waarin ook de tandarts meeverzekerd kan worden.”

Amro Facet.

Aan 'n Amro Studentenrekening is dus meer te beleven dan je zou denken. Als je er meer over wilt weten, moet je gewoon even langs komen. Al was het maar om het speciale nummer van Amro Facet mee te nemen. Want daar staat precies in wat de Amro Bank voor jou kan betekenen.

Trouwens, wie nu een Studenten Totaal Pakket neemt, krijgt er – zolang de voorraad strekt – gratis een Kramers 'Vreemde Woorden'-boek bij.

Amro Bank

Margo van der Molen promoveert op onderzoek naar paniek

„ALS ER MEER BEKEND IS OVER EEN ZIEKTE, KOMT HET VEEL VAKER VOOR”

„Irritable heart”, „soldier's heart”, angstneurose, agorafobie, hyperventilatiesyndroom, paniekstoornis: het zijn allemaal (ten dele historische) benamingen die vermoedelijk duiden op eenzelfde ziektecomplex. Wie aan deze aandoening lijdt, raakt om onverklaarbare redenen in paniek. Dit gaat gepaard met een reeks lichamelijke symptomen die doen denken aan een hartaanval. Niemand weet precies waarom mensen dergelijke angststoornissen ontwikkelen. In haar proefschrift 'Panic, phobia and Hypocapnia' -waarop ze vandaag promoveert- poogt Margo van der Molen iets meer duidelijkheid te brengen in het mysterie. Haar bevindingen vormen een pleidooi voor een cognitief-fysiologisch onderzoeksmodel voor paniek.

Het pleidooi voor een cognitief-fysiologische benadering van paniek valt enigszins te verwachten gezien de wetenschappelijke achtergrond van de promovendus. Na een opleiding HTS-chemie volgde ze een studie psychofysiologie. Momenteel werkt ze als universitair docent medische psychologie aan de Faculteit der Geneeskunde en is ze bezig met een opleiding tot gedragstherapeut. Promoveren vindt ze één groot ritueel, een spel „waaraan ik me lang heb willen onttrekken”. Mede daarom heeft ze een proefschrift zonder twaalfde schertsstelling afgeleverd: „dan ben ik toch nog een beetje rebels en misschien daardoor juist wel weer leuk.”

Zweten

Er zijn weinig Nederlandse epidemiologische gegevens bekend over het aantal lijdende aan pleinvrees (agorafobie), paniekstoornis of hyperventilatie. Men denkt dat het om drie tot tien procent van de bevolking gaat, maar slechts een minderheid van hen zoekt professionele hulp. De mensen om wie het gaat kunnen plotseling en zonder aanwijsbare oorzaak worden overvallen door de errationele angst om te sterven of bijvoorbeeld gek te worden. Dat gaat gepaard met lichamelijke symptomen als hartkloppingen, een beklemd gevoel op de borst, opvliegers, duizeligheid, tintelende handen en voeten, trillen of zweten. Ook voor de buitenwacht zijn deze symptomen vaak onheilspellende signalen, zodat het kan gebeuren dat iemand na een paniekaanval als vermeende hartpatiënt op de intensive care van het ziekenhuis terecht komt. Lange tijd is gedacht dat mensen die door angst gegrepen worden een die door angst geproduceerde overschot aan melkzuur produceren. Vandaar dat onderzoekers zich in het verleden veel moeite hebben gemaakt om te bewijzen dat deze patiënten een bepaalde biologische aanleg hebben voor de ziekte. Het feit dat een infusie met melkzuur een angstpatiënt in paniek brengt ondersteunt deze conclusie.

Opwinding

Het biologische model biedt volgens Margo van der Molen niettemin onvoldoende verklaring voor het ontstaan van angststoornissen. Een door haar uitgevoerd experiment levert empirische ondersteuning voor de opvatting dat cognitieve factoren een onmisbaar element in de ziektespiraal vormen. Daartoe kregen twee groepen gezonde vrijwilligers achtereenvolgens een infusie met melkzuur en met een placebo (glucose). De volgorde van toe-

Margo van der Molen: „Je kunt mensen geen angst aanpraten. Ze moeten ook iets voelen.” (foto Franco Gori)

dienen was noch aan de proefpersonen, noch aan de proefleiders bekend. Eén groep vrijwilligers kreeg voorafgaand aan het experiment te horen dat de infusie mogelijk vervelende sensaties zou opwekken, terwijl aan de andere groep werd verteld dat het om prettige gevoelens zou gaan. In beide groepen hadden infusies met het placebo noch een lichamelijke, noch een emotioneel effect. Na het melkzuur infuus daarentegen werden mensen uit de groep met de angst-instructie bang (in verschillende gradaties tot aan flinke paniek toe). Van de proefpersonen met een positieve instructie werd slechts een enkeling een beetje bang, terwijl anderen daarentegen een aangename opwinding voelden.

Van der Molen: „Het lijkt dus zo te zijn dat je mensen geen angst kunt aanpraten. Ze moeten én iets lichamelijks voelen én ze moeten het interpreteren als angstaanjagend. We hebben proberen aan te tonen dat het een niet zonder het ander kan, dat een cognitief-fysiologische benadering veel soelaas biedt.”

Neurotisch gedrag

Als paniekpatiënten zich biologisch niet onderscheiden van gezonde mensen, ligt het voor de hand om het verband te zoeken tussen angst

en bepaalde persoonlijkheidskenmerken. Het is de vraag of de angst in eerste instantie door louter toben en piekeren -psychische prikkels dus- in gang kan worden gezet. „Als je ergens van schrikt reageert je lichaam daarop en gaat je hart bijvoorbeeld sneller kloppen. Als je die lichamelijke reactie vervolgens interpreteert als iets angstigs raak je in in die paniek-spiraal. Dat begint dan dus inderdaad cognitief. Het zou een aardig experiment zijn om na te gaan of je patiënten met alleen angstgedachten -dus zonder een infuus die bepaalde lichamelijke symptomen oproept- toch in die spiraal kunt brengen.”

Over de eigenaardige karakterstructuur van paniekpatiënten zijn op grond van klinische observaties verschillende hypothesen opgesteld. Zo wordt aangenomen dat kinderen die vroeg van hun ouders gescheiden zijn en kinderen met separatie-angst (bijvoorbeeld een schoolfobie) een predispositie ontwikkelen voor angststoornissen op latere leeftijd. Paniekpatiënten zouden bovendien 'extern' gericht zijn: ze hebben niet het gevoel hun eigen leven te kunnen beheersen en wijten dingen die er gebeuren aan het noodlot in plaats van aan bijvoorbeeld hun eigen (on)bekwaamheid. Van der Molen weerlegt in

haar proefschrift beide vooronderstellingen. „Angstpatiënten scoren weliswaar hoger dan mensen zonder psychische klachten, maar als je ze vergelijkt met patiënten met andere neurotische klachten, springen ze er relatief gunstig uit. De genoemde eigenschappen zeggen (us veel meer iets over een predispositie voor neurotisch gedrag dan over het hier besproken ziektebeeld. Bovendien kun je je met betrekking tot die externe oriëntatie afvragen of mensen die niet pas ontwikkelen nádat ze last krijgen van paniekaanvallen. Ze verliezen immers de controle over hun eigen functioneren.”

Gewerenfobie

In haar proefschrift heeft Van der Molen een aantal hypothesen over het ontstaan van angststoornissen weerlegd. Het 'wezen van de angst' heeft ook zij echter niet kunnen openbaren. „Als je de vraag naar het wezen van de angst zou kunnen beantwoorden wordt je echt beroemd. Ons onderzoek heeft daarin geen uitsluitsel gebracht. Het blijft een verschrikkelijk intrigerende vraag waar nou die allereerste paniek vandaan komt en waarom de een wél een agorafobie ontwikkeld en de ander niet. En waarom zijn er zoveel agorafobiepatiënten en heeft niemand een pyamafobie of een chololadefobie of een gewerenfobie. Er is wel gesuggereerd dat zoiets evolutionair wordt bepaald, dat het in onze genen zit en te maken heeft met het overleven van de soort. Voor geweren-angst zitten we dan misschien nog te vroeg in de evolutie.”

Dat er bij de speurtocht naar de bron van angst rekening moet worden gehouden met sociaal-culturele factoren, bewijst de grillige verdeling van de ziekte. Terwijl paniekstoornis nu als echte vrouwenziekte geldt (tweederde van alle patiënten), trof de ziekte tijdens de eerste wereldoorlog juist veel soldaten. Deze toen nog mysterieuze 'hartkwaal' werd gekenmerkt door plotselinge aanvallen van duizeligheid, misselijkheid, ademnood, hartkloppingen, pijn in de borst en een algemeen wanhopig gevoel. „Men sprak van het 'soldier's heart'. Daarbij ging het duidelijk om een functionele ziekte, die lijdende ongeschikt maakte voor de dienst. Dat de ziekte tegenwoordig zo 'populair' is moet je misschien in verband brengen met die mooie folders waarin de hartstichting uitlegt hoe een hartaanval zich aankondigt. Of misschien speelt het wel een rol als je oom net is overleden aan een hartkwaal. Als er meer bekend is over een bepaalde ziekte komt het ook veel vaker voor. Een huisarts die eenmaal geattendeerd is op het hyperventilatiesyndroom, ziet het in zijn praktijk steeds vaker. Dat geldt ook voor de leek, je kunt dat vergelijken met een verschijnsel als masahysterie. Misschien is zo'n ziekte voor mensen een middel om hun reactie op stress kwijt te kunnen. In andere culturen komt paniekstoornis waarschijnlijk ook voor, alleen wordt het overal anders geïnterpreteerd. In China wordt een ziekte met vergelijkbare symptomen 'shenn kuei' genoemd, wat te vertalen valt als vitaliteitsverlies, potentieverlies. Het wordt daar dan ook vooral met mannen in verband gebracht. In Mexico heten dergelijke fobie-achtige verschijnselen 'susto', wat daar gezien wordt als verlies van de ziel.”

Kwetsbaarder

Van der Molen vindt het geen probleem dat ze de bron van angst niet heeft kunnen opsporen. Ze hoopt dat de uitkomsten van haar onderzoek de weg naar de klinische praktijk zullen vinden. Wetenschappers en praktijkmensen vormen doorgaans immers twee gescheiden ge-

meenschappen. „Je moet niet pretenderen dat je het dilemma lichaam-geest ooit kunt oplossen. Het gaat erom een hanterbaar model op te stellen dat de beste voorspellingen omtrent het slagen van een therapie kan doen. Als je van het biologisch model uitgaat kun je wel anti-depressiva voorschrijven die de angsten dempen, maar daar gaat het niet om. Het vervelende van de kwaal is het onverwachte ervan, mensen krijgen het gevoel dat ze geen controle meer hebben over zichzelf. De therapeut moet een handreiking geven waarmee de patiënt zelf een aanval kan doorbreken. Mensen die in bed liggen te trillen en bibberen hebben de neiging om voor het open raam eens diep te gaan inhaleren, terwijl je juist rustig en oppervlakkig moet ademen. Je blaast namelijk teveel koolzuur uit en dat versterkt je nog eens als je diep ademhaalt. De uitdrukking 'een zucht geeft lucht aan een hart vol smart' klopt van geen kant, want een zucht geeft juist geen lucht, maar versnelt het proces van hyperventilatie.”

Toch lijkt het pleidooi voor een cognitief-fysiologische benadering van angst niet erg schokkend. In de praktijk van de hulpverlening wordt immers al geruime tijd rekening gehouden met de veronderstelde psychische basis van paniekaanvallen. Het feit dat vrouwen tweederde van alle paniekpatiënten vormen, wordt in verband gebracht met hun sociale positie. Als therapie leren de vrouwen bijvoorbeeld om hun gevoelens eerlijker te uiten en om meer op te komen voor zichzelf. „Theorie en praktische hulpverlening lopen op dit gebied nog sterk uiteen. Op grond van ervaring wordt al veel met het cognitieve model gewerkt, zonder dat daar een theoretische onderbouwing voor is. Men weet dat het werkt, maar niet wát daaraan ten grondslag ligt. Het is goed als men bij het uitbouwen van de therapie kan terugvallen op een theoretisch model.”

Toch is ook het laatste woord over een eventuele biologische oorsprong van angst nog niet gevallen. In één van de door haar verrichte onderzoeken heeft de promovendus opnieuw aanwijzingen gevonden die in de richting van het biologisch verklarende model wijzen. Uit dit onderzoek blijkt namelijk dat vrouwen in de week voorafgaand aan de menstruatie sneller een angstrespons aanleren dan in een andere fase van de cyclus. Met het cognitieve model valt dit niet te verklaren. „Het is natuurlijk toch een vreemd gegeven dat de cyclus mogelijk samenhangt met het ontwikkelen van paniekstoornis. Het zou kunnen betekenen dat vrouwen als groep kwetsbaarder zijn voor angst. Tijdens de cyclus vinden er natuurlijk ook verschillende hormonale veranderingen plaats, waardoor vrouwen vaker in contact komen met lichamelijke veranderingen als hartkloppingen of een beklemd gevoel op de borst. Dat maakt de kans puur statistisch gezien waarschijnlijk al groter dat daar een keer paniek op volgt. De link met de cognitieve factoren is hier in ieder geval nog heel onduidelijk. Vooralsnog is dit een heel verrassende uitkomst, waarop we nog lang kunnen voortborduren.”

Open een girorekening voor gespreide betaling van je collegegeld.

Voor deze betalingsregeling collegegeld wordt f 20,- per collegejaar in rekening gebracht.

Het collegegeld moet nu eenmaal aan het begin van het studiejaar worden voldaan. Maar als student kun je zo'n groot bedrag meestal niet in één keer opbrengen.

Daarom heeft de Postbank een betalingsregeling. Zo kun je het collegegeld gespreid betalen. Tenminste, als de universiteit of HBO waaraan je studeert of gaat studeren, een contract heeft met de Postbank met betrekking tot deze regeling. Of dat het geval is kan de studentenadministratie je vertellen.

Deze betalingsregeling houdt in dat het collegegeld automatisch in vijf tweemaandelijks termijnen wordt overgeschreven van je girorekening naar de rekening van de universiteit of HBO.

Dat kost je f 20,- per collegejaar. Dit bedrag wordt bij de eerste termijn verrekend.

Even voor de duidelijkheid: de eerder bekendgemaakte regeling (administratiekosten f 30,-) komt te vervallen. Degenen die al een deelnameformulier van de Postbank hebben ingeleverd betalen dus ook slechts f 20,-. En dat is zeker voordelig.

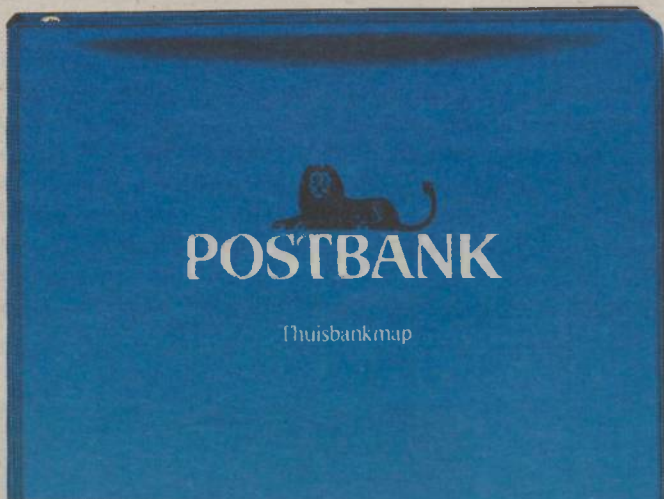
Bekijk het maar eens zo: als je je collegegeld vooraf in één keer zou moeten betalen en je zou hiervoor een 'gewone' lening moeten afsluiten, die je in hetzelfde aantal termijnen kan afbetalen, dan ben je - met de huidige rentetarieven - per collegejaar veel duurder uit.

Bij het collegegeld van f 1750,- zouden de rentekosten dan zo'n f 55,- zijn en bij het collegegeld van f 1400,- ruim f 40,-. Die regeling met de Postbank is dus zeker zo gek nog niet.

Voorals je bedenkt dat naast deze betalingsregeling een girorekening bij de Postbank vele voordelen biedt.

Dan krijg je dit pakket er gratis bij:

Gratis thuisbankmap.

Gratis giro-enveloppen, gratis te verzenden.

Gratis giroboekje.

Gratis girobetaalkaarten, waarmee je vrijwel alles kunt betalen en gratis geld kunt opnemen in eigen land en in de meeste landen binnen Europa.

Gratis giromaatpas met PIN-code, waarmee je gratis geld kunt opnemen bij giromaten en betalen via betaalautomaten in winkels en tankstations.

Want als je een girorekening hebt bij de Postbank krijg je daar ook nog het gratis giropakket bij. Gratis giromaatpas, gratis girobetaalkaarten, gratis rekeningoverzichten, gratis kascheques enzovoort.

Dat scheelt al met al vele guldens per maand. Kortom, met het nieuwe studiejaar voor de deur is dit het moment om een girorekening te openen bij de Postbank.

Haal nu het "Deelnameformulier gespreide betaling collegegeld" bij de studentenadministratie.

Voor meer informatie over een girorekening is op het postkantoor de folder "De girorekening" voorhanden. Heb je nog vragen: bel dan het gratis telefoonnummer 06-0400.

Met een girorekening regel je ook je collegegeld.

"Bulletin" wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de vrijdag daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meten op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen. Informatie: Frank Speet, tel. 887171.

Universiteit

Algemeen

Annet Drent overleden

Op zondag 31 juli is, na een korte ziekte, Annet Drent overleden. Annet was medewerkster bij het secretariaat van het College van Bestuur en bij het Rectoraat.

Haar sympathieke persoonlijkheid en enthousiaste inzet zullen door allen die haar hebben gekend niet gauw worden vergeten.

Promotie mw. G. v.d. Molen

Op 2 september verdedigt mw. drs. G. van der Molen haar proefschrift "Panic, phobia and hypocapnia". Promotor is prof.dr. M. van den Hout.

De combinatie van lichamelijke sensaties zoals hartkloppingen, zweten, trillen en de angstaanjagende interpretatie ervan, vormt waarschijnlijk de belangrijkste oorzaak van neurotische angst waaraan paniek- en agorafobie (pleinvrees) patiënten lijden.

Lijders aan het hyperventilatiesyndroom, paniekstoornis of agorafobie hebben met elkaar gemeen dat ze geheel onverwacht, zonder aanwijsbare reden, kunnen worden overvallen door zeer heftige (doods-)angsten. Mw. drs. van der Molen heeft onderzoek gedaan naar het ontstaan en het kunnen blijven bestaan van deze angsten.

RL-Agenda

Tussen 01-09 en 18-09 Verenigingsintroducties, info: Circumflex, tel. 613411 (Evert); Koko, tel. 250968 (Natascha); Servatius, tel. 255203 (Ewoud); Tragos, tel. 211187.

02-09 Promotie G. van der Molen, Aula, Tongersestraat 53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

05-09 Opening Academisch jaar 88/89, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur.

08-09 Voordracht "Hulpverlening in een feministische huisartsenpraktijk" door N. Galama, kamer 012, Abt2, 15.30 uur, info: tel. 888767.

09-09 Promotie L. Bouter, Aula, Tongersestraat 53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

09-09 Promotie W. Geijselaers, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

12+13-9 Tweede internationaal symposium over "Lipid metabolism on the normoxic and ischemic heart", Tongersestraat 53, info: vakgroep Fysiologie, tel. 888471.

16-09 Promotie J. Maessen, Aula, Tongersestraat 53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

Promotie L. Bouter en W. Geijselaers

Op 9 september om 14.00 uur verdedigt Lex Bouter (Epidemiologie) zijn proefschrift "Injury risk in downhill skiing". Promotor is prof.dr. P. Knipschild. Wim Geijselaers (O&O) verdedigt om 16.00 uur zijn proefschrift "Kwaliteit van het onderwijs gemeten". Promotoren zijn prof.dr. H. Schmidt en prof.dr. W. Wijnen.

Afstuderen eerste economen

Op woensdag 7 september zullen de eerste doctoraal diploma's economie aan de RL worden uitgereikt. Dat gebeurt om 17.00 uur in het MECC (Auditorium I). Sprekers zijn dr. H. Ruding (minister van Financiën) en prof.dr. W. Albeda.

Prof. Crombag dekaan FdR

Prof.dr. H. Crombag is met ingang van 1 september benoemd tot dekaan van de FdR. Hij is in die functie de opvolger van prof.dr. Th. van Boven. Crombag is hoogleraar in de gedrags- en maatschappijwetenschappelijke bestudering van het recht. Hij is sinds 1986 aan de RL verbonden.

Vergadering URaad

De Universiteitsraad komt in vergadering bijeen op donderdag 8 september om 16.00 uur in de Feestzaal/UR-zaal, Bouillonstraat 3. Op de agenda staat o.a.:

- decharge oud-raadsleden en installatie nieuwe student-raadsleden;
- jaarverslag URaad en URaadscmissies;
- benoemingen;
- Onderwijsverslag 1987;
- vestigen bijzondere leerstoelen;
- herziene begroting 1988;
- Jaarrekening 1987;

23-09 Promotie G. Janssen, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

29-09 Inaugurale rede prof.dr. J. Knottnerus, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

29-09 Voordracht "Op zoek naar een theoretisch raamwerk voor de analyse van communicatie tussen gynecologen en vrouwelijke patiënten" door W. Weyts, kamer 012, Abt2, 15.30 uur, info: tel. 888767.

30-09 Promotie J. Janssen, Aula, Tongersestraat 53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

30-09 Promotie Ch. van Berlo, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

07-10 Promotie W. Weber, Aula, Tongersestraat 53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

07-10 Promotie E. Fontein, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

Uitnodiging

opening Academisch Jaar 1988 / 1989

Op maandag 5 september om 16.00 uur vindt in de Aula van de RL (Tongersestraat 53) de opening plaats van het Academisch Jaar 1988 / 89. Dr. A. Barblan, secretaris-generaal van de CRE (Standing Conference of European rectors) zal tijdens deze openingsplechtigheid een rede uitspreken over het onderwerp "Universities of Europe: beyond protectionism". Daarna wordt het woord gevoerd door drs. L. Vredevoogd, voorzitter van het College van Bestuur, en door drs. P. Hilderink, voorzitter van de Universiteitsraad. Tevens zal prof. mr. E. Luijten als lid van de jury bij deze gelegenheid de "Edmond Hustinxprijs voor de Wetenschap 1988" aan de prijswinnaar uitreiken. Alle medewerkers en studenten worden tot het bijwonen van deze plechtigheid van harte uitgenodigd. Er is echter maar een beperkt aantal plaatsen in de Aula beschikbaar. Het is mogelijk om in de kantine op de begane grond de plechtigheid via een TV-circuit te volgen.

Het College van Bestuur van de RL

- Jaarverslag 1987;
- relatie WO-HBO.

De vergadering is openbaar. Rond 17.00 uur is er een sprekerskwartier. Leden van de universitaire gemeenschap kunnen tijdens dit kwartier bij de URaad terecht met zaken die hen bezighouden.

Verschijsing Bulletin en Observant

Kopij voor Bulletin no. 2 in Observant van 9-9 dient ingeleverd te zijn op vrijdag 2-9 vóór 12 uur. Kopij voor Bulletin no. 3 van 16-9, op vrijdag 9-9 vóór 12 uur.

Kopij inleveren bij Frank Speet, dienst Voorlichting.

LET OP: de dienst Voorlichting is te vinden in Bouillonstraat 3, kamer 0010, tel. 887171 of 887172.

Verhuizing dienst Voorlichting

De dienst Voorlichting is verhuisd van Tongersestraat 53 naar Bouillonstraat 3. Voorlichting is daar te vinden op de begane grond in kamer 0010. De telefoonnummer van het secretariaat van Voorlichting is 887172.

Oproep kandidates VEC

De Vrouwenemancipatiecommissie roept belangstellenden op voor het lidmaatschap van de VEC. De VEC is een gezamenlijke commissie van URaad en CvB. De VEC heeft als taak het gevraagd en ongevraagd geven van advies over alle aangelegenheden die de emancipatie van de vrouw aan de RL betreffen of beïnvloeden.

Op dit moment bestaan er een aantal vacatures binnen de commissie. In verband met een evenwichtige opbouw van de commissie worden met name leden van het wetenschappelijk personeel en studentes verzocht zich te kandideren. Inlichtingen: mw. H. Schreurs, voorzitter VEC, Skillslab, tel. 882291 of bij F. Kalkhoven, griffier URaad, tel. 887166.

Dienstverlening Rekencentrum

Na 5 september zal de dienstverlening van het rekencentrum uitgebreid worden. Met ingang van deze datum zullen de operator-werkzaamheden op werk-

dagen uitgevoerd worden tussen 8.00 en 20.00 uur. Dit houdt o.a. in dat:

- magneetbanden en verwisselbare schijf-eenheden kunnen worden opgezet;
- de printers van de VAX'en draaien;
- storingen aan computerapparatuur op tel. 888522 gemeld kunnen worden. Afhandeling zal plaatsvinden tussen 9.00 en 17.00 uur.

Buiten deze uren zijn de VAX'en onbeschikbaar, wat inhoudt dat de apparatuur wel beschikbaar is, maar dat bovengenoemde handelingen niet uitgevoerd worden.

De uitbreiding van de dienstverlening zal continu van kracht zijn, met uitzondering van:

- de 6 weken gedurende welke in Limburg de zomervakantie van de lagere scholen gehouden wordt;
- de week tussen Kerstmis en Oud & Nieuw.

Gedurende deze weken zal de operatorpost bezet zijn van 9.00-17.00 uur of onbezet wanneer de RL sluit.

De helpdesk is net als in het verleden geopend van 9.00-17.00 uur.

Geen cheques meer bij PZ

Er worden door PZ geen cheques meer uitgeschreven bij salarisvoorschotten.

In het verleden werd aan medewerkers van wie de aanstelling niet tijdig was geregeld een voorschot betaald door middel van een cheque. Door het grote aantal leidde dit tot extra veel werk bij de diensten PZ en FZ. Ook was deze wijze van voorschotbetaling bron van fouten in de administratie. Derhalve is besloten geen cheques meer uit te schrijven. Eventuele voorschotten kunnen alleen via het RCC op drie vaste tijdstippen in een maand op bank- of girorekening worden overgemaakt.

Diefstallen

In de afgelopen periode zijn verschillende diefstallen gepleegd in gebouwen van de RL.

Op 10 juni verdween een bedrag van f 62,50 uit een afgesloten bureaulade van de vakgroep Kwantitatieve Economie.

Uit de afgesloten kamer van L. Bollen, FdEW, verdween tussen 17 en 20 juni een draagbare radio.

In de week van 4-10 juli is een camera

van ca. f 500,- gestolen uit het lab van Biochemie.

Op 13 juli is aangifte gedaan van diefstal uit een bureau in een kamer van het BMC. Een beurs en een portefeuille verdwenen. Inhoud: f 70,- rijbewijs, 5 girobetaalkaarten, bankpasje. Het rijbewijs is inmiddels teruggevonden.

Huisvesting buitenlandse studenten

In verband met uitwisselingsprogramma's met buitenlandse faculteiten zoekt men in de periode van 1 september tot en met 21 december huisvesting voor buitenlandse studenten. Eventueel kunnen ook kamers te huur worden aangeboden.

Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Caroline Tripels, tel. 887035, FdR, Zwingelput 4.

Agenda SIB

7 september 14.00 uur, kamer 2000, TS53: bijzondere vergadering SIB. O.a. presentatie nieuw bestuur en nieuwe activiteiten.

8 september 20.00 uur, kamer 2000, TS53: lezing mw. Baars over de huidige situatie in Iran.

Programma Tafelstraat 13

Het activiteitenprogramma van Tafelstraat 13 voor het jaar 88/89 ligt weer klaar. Het vermeldt een scala van groepen op het terrein van cultuur, maatschappij en levensbeschouwing. Naast studiegroepen ook ontspanning.

Het programma is op te halen bij Tafelstraat 13 (open maandag t/m vrijdag), maar een telefoontje is ook goed.

Dinsdag 6 en woensdag 7 september zijn er twee kennismakingsavonden. Belangstellenden kunnen dan horen hoe een en ander opgezet is, wie meewerken, etc.

Beide avonden beginnen om 20.00 uur. Aanmelding voor deelname aan een activiteit kan ook telefonisch: 215651.

Buitenland

Bureau Buitenland (BB) ontving onlangs informatie over de volgende onderwerpen:

- Jerusalem Society of Medical Students: geeft de mogelijkheid voor een studieperiode van 1-3 maanden aan de Hebrew University-Hadassah Medical School. Inschrijfkosten: \$ 40.00. Brochure ter inzage bij BB.
- Het programma voor wetenschappelijke en culturele samenwerking tussen Nederland en China voor de jaren 1988, 1989 en 1990 ligt ter inzage bij BB.
- NIAS-Netherlands Institute for Advanced Study in the Humanities and Social Sciences. biedt gepromoveerde Nederlandse en buitenlandse wetenschapsbeoefenaars gelegenheid gedurende 1 jaar onderzoek naar eigen keuze te verrichten vrij van onderwijs- en bestuurstaken. Aanvraag voor een half jaar is ook mogelijk. Aanvragen indien vóór 1 november.
- Cursus 1988-89 Colleserie doctoraal bijvak Ontwikkelingsproblematiek: "Technologie, macht en ontwikkeling" aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Elke donderdag van 15-9 t/m 15-12. Zie affiche bij BB.
- Universite de Lille III heeft cursussen Frans van 15-10 tot 15-6. Ook stages intensifs 3 tot 15-10 en 13 tot 15-2-89.
- UICC: International Union Against Cancer. Beurzen voor lange, middellange en korte termijn worden aangeboden aan ervaren kankeronderzoekers. Aanvragen met spoed.
- Uitwisseling van wetenschappelijke onderzoekers tussen het Ned. Min. van O & W en de Chinese Staatscommissie van Onderwijs en de Chinese Academie van Wetenschappen. Doelstelling: de mogelijkheid te bieden onderzoek te verrichten in het andere land of er lezingen te houden op het gebied van o.m. bedrijfskunde, economie, rechten, biologie. Aanmeldingen: spoed!
- Meer informatie: op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 11.30 uur bij bureau Buitenland, kamer 3023, Tongersestraat 53, tel. 888309/311, Han Aarts en Hettie van Witteloostuyn.
- Op deze tijden kan tevens informatie worden ingewonnen door studenten die willen gaan studeren in het buitenland.

Onderwijs

Bureau Studentendecanen

Studentendecanen: mw. H. de Bruin en mw. J. Creemers.
Het secretariaat van het decanaat is geopend op dinsdag-, woensdag en donderdagmiddag van 14.00-16.30 uur, tel. 887363, kamer 310A, Bouillonstraat 3. Hier kan men afspraken maken met de decanen. Via dit telefoonnummer kan men de decanen rechtstreeks bereiken op maandag t/m donderdag tussen 13.30-14.00 uur. De decanen houden open spreekuur op dinsdag- en donderdagmiddag tussen 14.00 en 16.00 uur; melden op kamer 310A, Bou3.
Bij het decanaat kan men terecht met vragen, problemen inzake toelatingsvoorwaarden, aanmelding, loting, plaatsing, inschrijving, omzwaai, studiestaken, studiefinanciering, (hardheidsclausule, bezwaarschriften, beroepszaken), militaire dienst, studiemogelijkheden, persoonlijke en financiële problemen, consequenties nieuwe wetgevingen, studieduur, etc. Ook is schriftelijke informatie verkrijgbaar over de Harmonisatiewet.

Wijzigingen openingstijden decanaat

M.i.v. 19 september veranderen de ope-

ningstijden van het secretariaat van het studentendecanaat: maandag t/m vrijdag van 14.00-16.30 uur. Tel. 887363/7354, kamer 310A/306.
Ook de tijden van het open spreekuur veranderen:
dinsdag 14.00-16.00 uur,
woensdag 17.00-19.00 uur,
donderdag 14.00-16.00 uur.

Studie-infotheek

Met ingang van 19 september zal de studie-infotheek geopend zijn van maandag t/m vrijdag van 14.00-16.30 uur, kamer 310B, Bou3.
Bij de studie-infotheek ligt informatie ter inzage over studiemogelijkheden binnen het Hoger Onderwijs in Nederland. Ook liggen er vacaturelijsten ter inzage en is algemene informatie aanwezig over specialiseren, kortlopende cursussen, ontwikkelingen binnen het HO, etc.

Steunpunt Studiefinanciering

De telefonische gesprekken van het Steunpunt Studiefinanciering zijn: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-4991122 (gratis). Op deze tijden is ook de balie van het Steunpunt geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Bureau Inschrijvingen/ Centrale Studentenadministratie

De Centrale Studentenadministratie is telefonisch te bereiken via tel. 887158/7159 van maandag t/m donderdag van 13.30-16.30 uur en vrijdag van 9.00-13.00 uur.
De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Radboud-onderwijs

Vanwege de bijzondere leerstoel Wijsbegeerte m.b.t. de katholieke levensbeschouwing (Radboudstichting) wordt onderwijs verzorgd door prof.dr. H. ten Have. In dit studiejaar worden vier onderdelen aangeboden die voor iedere belangstellende vrij toegankelijk zijn:
- Postmodernisme: in werkgroepvorm worden de denkbeelden bestudeerd van de hedendaagse filosoof J-F. Lyotard. Tijd: elke woensdag 20.00-22.00 uur van 28-9 t/m 7-12. Plaats: Tafelstraat 13.
- Vooruitgangdenken: door bespreking van teksten wordt de vraag onderzocht in hoeverre de vooruitgang van wetenschap en techniek ons verder brengt. Tijd: elke woensdag 20.00-22.00 uur van 8-3 t/m 10-5. Plaats: Tafelstraat 13.
- Denkers over het goede: in een serie werkcolleges worden beschouwingen bestudeerd van filosofen over ethische vraagstukken. Aan de orde komen Aristoteles, Thomas, Kant, Bentham, Nietzsche, MacIntyre en Levinas. Tijd: woensdag 16.00-17.30 uur van 28-9 t/m 23-11. Plaats: filmzaal, TS53.
- Ethiek en hulpverlening: deze cursus stelt de verantwoordelijkheden aan de orde van ieder die zich met hulpverlening bezig houdt. Praktische problemen staan voorop: pijnbestrijding, seksuele problematiek, bejaardenzorg, geloofsproblemen, begeleiding van stervenden. Tijd: woensdag 16.00-17.30 uur van 8-3 t/m 10-5. Plaats: nader bekend te maken.
Inlichtingen: H. ten Have, vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte, Abt2, tel. 888380/636368.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken.
Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van RL of AZM.

Interne vacature 085

Bij de vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch, Project Evaluatie van Studieresultaten (PES) is een vacature voor een UNIVERSITAIR DOCENT/ARTS 0,8 fte.
Het PES is verantwoordelijk voor het toetsingssysteem van de FdG. Binnen het project bestaat een vacature voor een medicus voor een periode van 3 jaar met belangstelling voor het ontwikkelen van meetinstrumenten t.b.v. het medisch onderwijs.
Taak: de aan te stellen arts zal in samenwerking met andere projectleden vooral worden ingezet t.b.v. het verder ontwikkelen van meetinstrumenten in het kennisdomein (bloktolsten) en vaardigheidsdomein (vaardigheidstoetsen).
Functie-eisen:
- diploma basis-arts
- aantoonbare affiniteit met medisch onderwijs en de evaluatie daarvan
- kennis van en ervaring met statistische programmatuur
- ervaring in wetenschappelijke verslaglegging
- goede contactuele eigenschappen en bereidheid tot samenwerken met andere disciplines.
Salariëring: afhankelijk van opleiding en ervaring minimaal f 3209,- en maximaal f 6908,- bruto per maand.
Inlichtingen: mw. drs. B. Stalenhoef, tel. 882328 of drs. S. van Luyk, tel. 882308.

Interne vacature 086

Binnen de vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch is de Eerstegraads Lerarenopleiding HBO-Gezondheidszorg gesitueerd. T.b.v. de vormgeving en uitvoering van deze opleiding wordt gevraagd een ONDERWIJSKUNDIGE M/V 0,5 fte (instroomdatum 1-10-88). Het betreft een tijdelijke functie tot 1-10-89. Een verlenging van maximaal 2 jaar wordt niet uitgesloten geacht.
Taken:
- een bijdrage leveren aan het onderwijs;
- het zelfstandig verrichten van onderzoek op het gebied van de didactiek van het gezondheidszorgonderwijs;
- participeren in overige activiteiten van de vakgroep.
Eisen:
- een afgeronde hogere opleiding op het gebied van de onderwijskunde
- kennis m.b.t. vraagstukken op het terrein van de algemene didactiek en het handelen van de leraar
- zelfstandigheid in het verrichten van gedragswetenschappelijk onderzoek, in het bijzonder de ontwikkeling van de vakdidactiek gezondheidszorgonderwijs
- ervaring in lesgeven
- affiniteit met het Hoger Gezondheidszorg Onderwijs, blijvend uit publicaties en/of participatie.
Salariëring: afhankelijk van ervaring en het gepromoveerd zijn bedraagt het salaris minimaal f 3209,- en maximaal f 6908,- bruto per maand bij een full-time dienstverband.
Inlichtingen: dr. H. van Berkel, coördinator van de opleiding, tel. 882303.

Interne vacatures 087 en 088

Bij de vakgroep Bedrijfseconomie, sectie Financieel Management en Financiële Markten van de FdEW worden gevraagd
TWEË ASSISTENTEN IN OPLEIDING M/V.
Gedacht wordt aan economen of econometristen met belangstelling voor financiële vraagstukken en kwantitatief onderzoek voor de twee projecten:
1. Overheidsgedrag en prijsdynamiek in de financiële sector (087) en
2. Overheidsingrijpen in de valutamarkt en financiële strategieën voor internationaal opererende bedrijven (088).
Probleemstelling 1: Welke invloed heeft het financieel-economische gedrag van de overheid op de (in)stabiliteit van prijs- en koersontwikkelingen in de financiële sector?
Probleemstelling 2: Hoé kunnen internationaal georiënteerde bedrijven rationele financiële strategieën formuleren m.b.t. het afdekken van valutarisico's, wanneer zij opereren in een omgeving waarin nationale overheden (al dan niet in samenwerkingsverband) met regelmaat ingrijpen in de valutamarkt?
Algemene taak: het onder begeleiding van senior-docenten verrichten van wetenschappelijk onderzoek met als beoogd resultaat het afronden van een proefschrift na vier jaar. Maximaal 25% van de werktijd wordt besteed aan het geven van onderwijs. De AIO volgt individueel en in groepsverband een opleiding tot wetenschappelijk onderzoeker. Aanstelling en salariëring: de AIO wordt aangesteld voor de duur van de opleiding. Het salaris bedraagt volgens rijksregeling f 1765,- bruto per maand in het eerste jaar en loopt op tot f 3145,- bruto per maand in het vierde jaar. De rechtspositie van de AIO is in een apart rechtspositiereglement vastgelegd.
Inlichtingen: prof.dr. C. Wolff, tel. 888841.

Interne vacature 089

Bij de Afdeling Personeelsbegeleiding van PZ komt vacant de functie van PERSONEELSASSISTENT M/V.
De afdeling heeft adviserende, begeleidende en uitvoerende taken o.m. op het gebied van personeelsvoorziening, -begeleiding, personeelszorg en personele organisatie. Op de afdeling werken 5 personeelsconsulenten en 3 personeels-assistenten.
Taken:
- voorbereiding, bewaking en uitvoering administratieve procedures bij werving, selectie en aanstelling, arbeidsvoorwaarden e.d.
- ondersteunende administratieve werkzaamheden op andere gebieden van personeelswerk b.v. bij functiebeschrijvingen, bevorderingen, plaatsen stagiaires, uitzendkrachten, student-assistenten, vorming en opleiding, functioneringsgesprekken, introductie nieuwe personeelsleden, aanvragen personeelsfonds, etc.
- verstrekken van informatie aan chefs en medewerkers.
- secretarieel-ondersteunende taken t.b.v. personeelsconsulenten zoals agendabeheer, maken van afspraken, opvang bezoekers, archivering, correspondentie en postverzorging.
Vereist:
- opleiding op HAVO/VWO-niveau
- dienstverlenende instelling
- zeer zelfstandig en accuraat kunnen werken
- goede organisatorische en contactuele vaardigheden
- ruime werkervaring, ervaring met soortgelijke werkzaamheden strekt tot aanbeveling
- goede typevaardigheid.
Salariëring: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring minimaal f 2085,- en maximaal f 3284,- bruto per maand.
Inlichtingen: Huub Ruyters, tel. 887181.

Interne vacature 090

Bij het bureau Onderwijs van de FdG is vacant de functie van ADMINISTRATIEF MEDEWER-

KER VAARDIGHEIDSTOETS M/V 1,0 fte (locatie Randwijk).
Betrokken medewerker ondersteunt de eerste medewerker vaardigheidstoetsing in de uitvoering van de taken voor vaardigheidstoetsen.
Taken:
- secretariële ondersteuning aan het project evaluatie van studieresultaten, m.n. de vaardigheidstoetsbeoordelingscommissie
- secretariële ondersteuning inzake opslag en ontsluiting vaardigheidstoetsen
- secretariële werkzaamheden voor de evaluatie en documentatie van de vaardigheidstoets binnen de sectie evaluatie en de overige secties binnen bureau Onderwijs
- verricht zelfstandig de voorbereiding en de organisatie van observatoren en de daaruit voortvloeiende administratieve verwerking
- voorbereiding en ondersteuning van de organisatie van de constructie, afname en de administratieve verwerking van de vaardigheidstoetsen
- voorbereiding, organisatie en uitvoering van de interne taken van de vaardigheidstoets en zelfstandig de daarbij behorende observatoreninzet
- het realiseren van de ondersteuningstaken m.b.t. de administratieve organisatie van de vaardigheidstoetsen.
Functie-eisen:
- kennis overeenkomstig het niveau van een middelbare schoolopleiding (HAVO/VWO), aangevuld met secretarische-opleiding of gelijkwaardig
- kennis van de moderne talen in woord en geschrift
- enige jaren ervaring als administratief medewerker en secretaresse
- goede communicatieve eigenschappen i.v.m. de verschillende interne en externe contacten
- goede organisatorische bekwaamheden, zo mogelijk ervaring
- samenwerkingsvermogen, zelfstandigheid en initiatief in functie-uitoefening.
Salaris: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, schaal 5 BBRA 1984.
Inlichtingen: drs. B. Kolle, tel. 888225/258 of mw. M. Vroegop, tel. 882317.

Interne vacatures 091 t/m 097
Het onderzoek van de FdG is georganiseerd in een interfacultair programma met de FdGW op basis van een matrixmodel. Dit houdt in dat de vakgroepen deelnemen in centraal vastgestelde interdisciplinaire onderzoeksprogramma's. Volgens deze opzet zullen de AIO's worden aangesteld bij een vakgroep en een onderzoeksproject uitvoeren binnen een lopend programma. Het onderzoek dient binnen 4 jaar uit te monden in een promotie.
De FdG vraagt ASSISTENTEN IN OPLEIDING M/V.

* Vacature 091:
Bij de vakgroep Medische Informatica en Statistiek kan worden geplaatst een AIO t.b.v. het project probleemgestuurd leren (onderdeel van het programma Onderzoek van Onderwijs). Het onderzoek betreft: computersimulatie van de vorming van medische expertise. Er bestaan verschillende theorieën omtrent de vorming van medische expertise. Een ervan is ontwikkeld door de vakgroep O&O op basis van empirisch onderzoek. Het doel van het project is een computerprogramma te ontwikkelen waarbinnen deze theorieën op hun geldigheid getoetst kunnen worden. Vereist: academicus (cognitieve psychologie, informatica of een vergelijkbare opleiding) met ervaring c.q. aantoonbare belangstelling voor kennispresentatie en redeneermechanismen. Programmering is noodzakelijk, liefst met een taal als LISP of Prolog. Eventueel een arts met een specialisatie in de Medische Informatica.
Inlichtingen: dr.ir. J. Talmon, tel. 888409/422.

* Vacature 092:
Bij de vakgroep Economie van de Gezondheidszorg kan worden geplaatst een

S M/V
eunt de
toetsing
or vaar-

an het
resulta-
sbeoor-

ake op-
idstoet-

voor de
van de
sectie
binnen

ereiding
oren en
ministra-

teuning
structie.
verwer-
en

en uit-
van de
dig de
ninzet

derstcu-
tratieve
idstoet-

eau van
ig (HA-
secretar-
ig

woord
istratief

nschap-
erne en

amhe-
elfstan-
uutoef-

oplei-
A 1984.
tel.
op, tel.

7

organi-
gramma
matrix-
groepen

elde in-
rogram-
llen de

en vak-
uitvoe-
na. Het
uit te

G M/V.

rmatica
atst een
leemge-
et pro-
ijs).

ersimu-
che ex-
e theo-
edische
ld door
n empi-
et pro-
te ont-
ieën op
vorden-
psycho-
lijkbaar-
toonba-
sentatie
rogram-
fst met
entueel
de Me-

n, tel.

de Ge-
atst een

AIO t.b.v. het project Voorzieningen voor Ouderen (onderdeel van het programma Veroudering). Het onderzoek betreft de beeldvorming t.a.v. ouderen met verschillende kenmerken. Deze beeldvorming in de vorm van rolverwachtingen t.a.v. ouderen zal vergeleken worden met de rolverwachtingen van ouderen zelf, terwijl ook de invloed van de rolverwachtingen op het gedrag t.o.v. ouderen nagegaan wordt, uitgaande van de attitude theorie van Fishbein en Ajzen.
Vereist: Gezondheidswetenschappen, Sociale Wetenschappen (Psychologie, Sociologie).
Inlichtingen: dr. A. Visser, tel. 888753.

* Vacature 093:
Bij de vakgroep Kindergeneeskunde t.b.v. het project Regulatiemechanismen (onderdeel van het programma Perinatologie). Het onderzoek betreft invloed van veranderingen in temperatuur en bloedgasen op diverse reacties bij het foetale schaap.
Vereist bij voorkeur voltooide medische opleiding. Belangstelling voor dier-experimenteel-gericht wetenschappelijk onderzoek.
Inlichtingen: prof.dr. C. Blanco, tel. 862477.

* Vacature 094:
Bij de vakgroep Arbeidsgeneeskunde, Milieugezondheidskunde en Toxicologie t.b.v. het programma Toxicologie. Het onderzoek betreft risicofactoren en risicogroepen bij beroepsasthma door isocyanaten. Het onderzoek is gericht op het werkingsmechanisme alsook op het ontwikkelen van vroege diagnostiek (longfunctiemetingen en biochemische immunologische parameters). De bevindingen zullen worden toegepast en gevaliseerd in "veldonderzoek".
Vereist: Medische Biologie/Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen. Bij voorkeur met kennis van de immunologie en inhalatietoxicologie. Affiniteit m.b.t. veldonderzoek en patiëntgebonden onderzoek strekt tot aanbeveling.
Inlichtingen: dr. P. Borm, tel. 888613/618.

* Vacature 095:
In een interuniversitair samenwerkingsproject tussen de RL en de Technische Universiteit Eindhoven wordt numeriek en experimenteel modelonderzoek gedaan naar de stromingsverschijnselen in de halsslagadervertakking. In dat kader kan bij de vakgroep Fysiologie geplaatst worden een AIO t.b.v. het programma Hart- en vaatziekten.
Het onderzoek betreft de transport-technische factoren bij het ontstaan van aderverkalking. Hoofdaccenten daarbij zijn de ontwikkeling van een numeriek model ter beschrijving van het massa-transport vanuit een stroming door een permeabele wand, de experimentele karakterisering van wandeigenschappen t.b.v. dit model en de analyse van hun invloed op het massatransport. Gezien de aard van de werkzaamheden zullen zij voor een belangrijk deel aan de TUE, vakgroep Fundamentele Werktuigkunde, worden uitgevoerd.
Vereist: jong, experimenteel ingesteld TU-ir, met kennis van fysische transportverschijnselen.
Inlichtingen: RL, prof.dr. R. Reneman, tel. 888475 of TUE, dr.ir. A. van Steenhoven, tel. 040-472811.

* Vacature 096:
Bij de vakgroep Biochemie kan worden geplaatst een AIO t.b.v. het project Thrombinevorming (onderdeel van het programma Hart- en vaatziekten). Het onderzoek betreft zuivering en structurele en functionele karakterisering van stollingsfactoren.

Vereist: bij voorkeur Biochemicus (evt. Bioloog).
Inlichtingen: dr. J. Rosing, prof.dr. R. Zwaal, tel. 888488.

* Vacature 097:
Bij de vakgroep Obstetrie/Gynaecologie voor het project Klinisch diagnostische meetmethoden (onderdeel van het (hoofd)project Hart- en Vaatziekten). Het doel van het onderzoek: op basis van echoscopisch Doppler-onderzoek van zwangeren te komen tot selectie van "high" en "low" risk zwangerschappen.
Vereist: afgestudeerd arts met speciale interesse voor obstetrie.
Inlichtingen: dr. H. Hoogland, tel. 862330.

Arbeidsvoorwaarden:
Aanstelling geschiedt voor een periode van 4 jaar. Het salaris zal oplopen van f 1765,- bruto per maand in het eerste jaar tot f 3145,- bruto per maand in het vierde jaar.

Interne vacature 098
Bij het secretariaat College van Bestuur komt per 1 september vacant de functie van
SECRETARESSE M/V, full-time.
Taak: het verrichten van secretariële werkzaamheden voor het CvB en organisatorische/coördinerende werkzaamheden t.b.v. het secretariaat CvB. Deze werkzaamheden omvatten o.a.:
- beheer agenda, maken van afspraken, behandeling telefoon
- postbehandeling
- afhandeling correspondentie, voortgangsbewaking
- type- en kopieerwerkzaamheden
- archivering
- voorbereiding vergaderingen, gereedmaken en verspreiden vergaderstukken
- verstrekken van informatie
- regelen vergaderruimtes, etc.
Functie-eisen:
- HAVO/VWO en secretaresse-opleiding
- ruime werkervaring (min. 3 jaar)
- grote mate van zelfstandigheid en accuratesse
- goede contactuele eigenschappen.
Salariering: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring max. f 2972,- met een uitlooptermogelijkheid tot f 3284,- bruto per maand bij verdere ontwikkeling van de functie.
Inlichtingen: drs. E. Sprokkel, tel. 887151.

Congressen

Congressen/symposia/lezingen
Voordracht Vrouwenstudies

Op 8 september wordt door de Werkgroep Vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen en Geneeskunde de eerste van een reeks bijeenkomsten met voordracht en discussie georganiseerd. Nelly Galama, medewerkster bij het Vrouwengezondheidszorg-project Aletta, Utrecht, spreekt dan over "Hulpverlening in een feministische huisartsenpraktijk". De bijeenkomst vindt plaats van 15.30-17.00 uur in kamer 012, Abtstraat 2.
Informatie over deze en de volgende lezingen: Klasien Horstman, vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte, tel. 888767.

Sport

Start programma LV&S
Op maandag 5 september start het programma Lichamelijke Vorming en Sport weer. Let op: tijdens de introductie is een groot deel van het programma gratis toegankelijk (zie vademecum).

Verhuizing
Bureau LV&S is verhuisd naar Lenculenstraat 26, kamers 1301/1303, tel. 887134/7135.

Noodrooster
In verband met het nog niet gereed zijn van sporthal Randwijk is een noodrooster samengesteld. Het merendeel van de in Randwijk geplande activiteiten vindt tijdelijk plaats in het Trichter College (Veldeke College), ingang poort Glacisweg.
Noodrooster: zie prikborden, ook af te halen bij bureau LV&S.

Cursusfolders
In de loop van september starten de nieuwe cursussen. Folders af te halen bij bureau LV&S.

Competities
Ook de folders voor de competities kunnen worden afgehaald bij bureau LV&S.

Aanvragen sportkaart
Studenten hebben in het inschrijfpakket een aanvraagformulier en envelop aan kunnen treffen.
Medewerkers zijn via diensthoofden en vakgroepvoorzitters in het bezit gesteld van info omtrent programma en aanvraagformulieren.
Zo niet: bel 887135.
Het afhalen van de sportkaart kan op: dinsdag, woensdag en donderdag van 9.00-17.00 uur.

Contactpersonen
Indien er groepen of diensten zijn die graag regelmatig info willen ontvangen voor het prikbord op hun locatie, graag contact opnemen met Derk van Gestel, tel. 887135.

Geneeskunde

Algemeen

Methodologie in klinische research
Aan de McMaster University in Canada bestaat reeds lang een onderzoeksontwikkelingsprogramma getiteld: "Design, Measurement and Evaluation in Clinical Research". Dit programma

bleek stimulerend en bevorderend voor de kwaliteit van klinisch onderzoek.
In januari '88 werd ook in Maastricht met een dergelijk programma gestart. D.m.v. een aantal cursussen zullen deelnemers in staat gesteld worden kwalitatief hoogstaande onderzoeksprotocollen op te stellen voor zelf uit te voeren wetenschappelijk onderzoek.
Op 29 september wordt opnieuw met de inleidende cursus "Methodologie in klinische research: een introductie", die voor (staf)medewerkers, doch nu ook voor AIO's (met voldoende voorbereiding) openstaat, gestart. Gedurende 12 weken zal -telkens op donderdag van 9.00-12.00 uur- een bijeenkomst plaatsvinden. Het studiemateriaal wordt regelmatig verstrekt tegen onkostenvergoeding. Cursisten zullen ten minste een dag per week nodig hebben ter voorbereiding en voor het uitvoeren van leeropdrachten.
Vervolg cursussen zijn specifiek gewijd aan het ontwikkelen van het research-protocol. Daarbij wordt ook geruime aandacht geschonken aan de analyse van onderzoeksgegevens.
Om praktische redenen moet het aantal deelnemers beperkt blijven.
Inlichtingen: prof.dr. Sj. van der Linden, reumatoloog, tel. 862533 of bij ir. P. Leffers, epidemioloog, tel. 887338.

Basisartsgetuigschriften

In juni zijn aan de volgende personen het basisartsgetuigschrift toegekend: M. Bostel, C. Broekkamp, R. Endt, f Geelen, G. Jonkheer, I. Kuipers, R. Lebourg, G. Leenman, P. Nan, P. Schrooders, M. Sprenger, A. Uden, G. Verhagen, P. Vos, M. Welters en E. Wijk.

Vacature Commissie Studium Generale

In de Begeleidingscommissie Studium Generale is een plaats vrijgekomen voor een wetenschappelijk medewerker van de FdG. De Commissie Studium Generale heeft tot taak het programmabeleid vast te stellen, het bureau Studium Generale te adviseren en externe contacten te onderhouden.
Belangstellenden voor deze vacature kunnen zich in verbinding stellen met bureau Studium Generale, Lenculenstraat 14, tel. 887226/7230.

Klinische Agora

Op dinsdag 6 september om 20.00 uur vindt de volgende bijeenkomst in het kader van de Klinische Agora plaats. Onderwerp: knieklachten. Na verschillende inleidingen wordt er een video, gemaakt door de afdeling Orthopedie van AZM, vertoond. Plaats: personeelsrestaurant bij het vergadercentrum bij de Arc.
Informatie: bureau PAOG, mw. R. Le Doux, tel. 435590.

Onderwijs

Voortgangstoets

De eerstvolgende voor alle studenten geneseskunde verplichte voortgangstoets wordt afgenomen op woensdag 14 september vanaf exact 9.00 tot uiterlijk 13.00 uur in het tenniscentrum Dousberg voor alle studenten.
De zalen zijn geopend vanaf 8.40 uur. De zaalindelingen zijn alfabetisch op achternaam en worden in de (twee) zalen duidelijk aangegeven.
Voor het invullen van de optisch leesbare antwoordformulieren s.v.p. zelf een HB-potlood meebrengen.
Het Reglement van Orde is vermeld in de Facultaire Studiegids Geneeskunde.

Practicumweek Radiodiagnostiek

Prof.dr. J. van Engelshoven, vakgroep Radiodiagnostiek, organiseert gedurende de week van 19 t/m 23 september een practicumweek Radiodiagnostiek. Belangstellende 4e, 5e en 6e jaars studenten worden verzocht zich op te geven bij het secretariaat Projectgroep Keuze-onderwijs, kamer 2029, TS53, G. v.d. Schoot, tel. 888734.

Keuze-stage

Prof.dr. P. Brombacher, Klinische Chemie, de Weverziekenhuis, Heerlen, heeft zich bereid verklaard in de maand november wederom een stage "Eenvoudig klinisch-chemische, haematologische laboratoriumdiagnostiek met klin. toepassingen en natuurwetenschappelijke achtergronden" te organiseren. Zes studenten kunnen maximaal deelnemen.
Opgave bij het secretariaat Projectgroep Keuze-onderwijs, kamer 2029, TS53, G. v.d. Schoot, tel. 888734.

Onderwijsproject Gezin en Gezondheid

Tweedejaars studenten kunnen deelnemen aan een nieuwe vorm van keuze-onderwijs. In het begin van blok 2.3 worden zij geadopteerd door een van de huisartsen uit de geacademiseerde praktijken.
Die adoptie betekent het aangaan van een langdurige relatie met een huisarts uit de regio. Via hem krijgt de student toegang tot zijn praktijk. Gedurende de rest van zijn studietijd kan hij daar steeds extra ervaring opdoen.
De activiteiten in het tweede jaar zijn gericht op "het gezin" als studie-object. Begonnen wordt met een introductie-cursus van 2 weken bij de aanvang van keuzeblok 2.3. Al tijdens die cursus worden de studenten door de huisarts geïntroduceerd in een gezin met jonge kinderen. De student bezoekt dat gezin maandelijks gedurende de blokken 2.4, 2.5 en 2.6. Het project loopt dus door tot eind juni. Die tijd is nodig om tot een goede relatie met dat gezin te komen.
Na de introductie cursus van 2 weken is er iedere maand een onderwijsgroep. In die onderwijsgroep wordt ieder bezoek aan het gastgezin voorbereid, aan de hand van in een blokboek beschreven themata. Het kost de studenten evenveel tijd als met een gewoon keuzeblok, maar de tijd is verdeeld over een aantal maanden. Reiskosten buiten Maastricht worden vergoed.
De deelnemers aan het project Gezin en Gezondheid krijgen in het derde jaar weer een ander studieprogramma aangeboden, bij dezelfde huisarts in dezelfde praktijk.
Tijdens de blokopening op 5 september zal een lid van de planningsgroep nadere toelichting geven. Aanmelding: secretariaat Projectgroep Keuze-onderwijs, G. v.d. Schoot.

PAOG Basiscursus Medische Statistiek

In de periode september-november vindt er een cyclus van 12 bijeenkomsten "Eenvoudige statistische technieken" plaats. Deze cursus geeft een inleiding in de medische statistiek. Er wordt geen enkele statistische voorkennis verondersteld.
De cursus is bedoeld voor arts-assistenten, specialisten, huisartsen en andere belangstellenden. De bijeenkomsten vinden plaats op maandag van 19.00-21.00 uur in Tongersestraat 53. Eerste bijeenkomst: 12-9. Kosten: f 395,- per deelnemer, voor arts-assistenten: f 237,50.
Inlichtingen: dr. H. Schouten, vakgroep MIS, tel. 888425.
Inschrijvingen: mw. A. v.d. Heijden, bureau PAOG, tel. 435590.

Ik sta op eigen benen.

En de Rabobank staat achter me.

Jongerenwijzer. Bromfietsverzekering. Autoverzekering. Persoonlijke lening. Studentenverzekering. Zilvervloot. Reisverzekering. Woonspaarplan. Startplan. Eurocheques. Inboedelverzekering. Sparen. Automatisch betalen. Verhuizen. Jongerenvakanties. Betaalrekening.

Rabobank
geld en goede raad

Gezondheids- wetenschappen

Onderwijs

Blokopening 3.1.5

De blokopening 3.1.5, alsmede het college van prof. Koster op 5 september om 8.30 uur zijn verplaatst naar 's middags om 16.00 uur in de filmzaal, Tongersestraat 53.

Procedure Vrijstellingsregeling

Procedure Vrijstellingsregeling Vaardigheidstrainingen Propaedeuse: Toekennen van een vrijstelling gebeurt op individuele basis, niet categoriaal. Studenten halen het formulier in drievoud op bij bureau Onderwijs tijdens het spreekuur van 10.00-11.00 uur. Informatie over de verdere procedurele gang van zaken: zie hiervoor het mededelingenbord van de eerstejaars in de hal, Kapoenstraat 2.

In verband met de organisatie van de training "Leiden van een groeps-gesprek" in blok 1.1, dienen verzoeken voor vrijstelling voor deze training voor 7 september ingediend te worden. Vrijstellingsaanvragen voor de overige trainingen dienen voor het eind van eerste blokperiode aangevraagd te worden. Verzoeken die na de eerste blokperiode worden ingediend zullen niet meer in behandeling worden genomen.

Deelname voortgangstoetsen

Studenten met 2 afstudeerrichtingen wordt verzocht zo spoedig mogelijk aan bureau Onderwijs door te geven aan welke voortgangstoetsen zij dit studiejaar 88/89 zullen deelnemen.

Oproep GVO-studenten

In het bestuur van de vakgroep GVO is plaats voor een studentlid. Belangstellenden kunnen contact opnemen met de voorzitter van de vakgroep, Gerjo Kok, of het secretariaat, Kap2, tel. 887334.

Studentleden tweedejaars GVO

In de Curriculumplanningsgroep GVO is plaats voor studentleden, tweedejaars GVO. De curriculumplanningsgroep komt eenmaal per 3 weken bij elkaar. Informatie: voorzitter, Hans Adriaanse, of het secretariaat, Kap2, tel. 887334.

Student-assistenten gezocht

Voor het begeleiden van de training "Leiden van een groeps-gesprek" zijn nog 13 student-assistenten nodig. Het gaat hierbij om een training die bestaat uit 2 bijeenkomsten van 4 uur. Voor de student-assistenten wordt een voorbereiding georganiseerd op hun taak als trainer. De totale tijdsinvestering voor deze training bedraagt 15 uur per groep. 3e en 4e jaars studenten Gezondheids-wetenschappen die hiervoor belangstelling hebben kunnen zich opgeven of informatie vragen bij Annette Staps, Skillslab, tel. 882300.

Training Anamnese II

De eerste bijeenkomst van de training Anamnese II start aan het eind van de eerste week of het begin van de tweede week van blok 3.1.5. Het rooster hangt op het mededelingenbord bij bureau Onderwijs.

Het draaiboek van de training is verkrijgbaar bij het verkoopbureau onder nummer 110, prijs f 4,55.

Als voorbereiding voor de eerste bijeenkomst dient hoofdstuk 3 uit de DSM-IIIr (blauwe boek) bestudeerd te worden. Tevens is het de bedoeling je leerdoelen op te schrijven.

Informatie: Susan Bögels, tel. 882300/266.

Training Probleemverheldering

De training Probleemverheldering start in de eerste week van blok 2.1.5 met een simulatiepatiëntencontact op 7 september tussen 13.30-17.30 uur. Plaats: skillslab. Houd deze tijd vrij in de agenda. Tijdens de onderwijsgroepsbijeenkomst van 6 september worden de simulatiecontacten verdeeld.

In de tweede week van het blok beginnen de trainingsbijeenkomsten. De tijden hangen op het mededelingenbord van bureau Onderwijs.

De handleiding van de training wordt uitgereikt tijdens het openingscollege. In deze handleiding staat vermeld hoe men zich op de eerste bijeenkomst dient voor te bereiden (blz. 5). Het boek dat bij de training hoort is te koop bij de boekhandel, het reductiebureau en is te leen bij het studielandschap.

Op de simulatiecontacten van 7 september hoeft men zich niet voor te bereiden. Informatie: Susan Bögels, tel. 882300/2266.

Reiskostenvergoedingen

Afgelopen jaar heeft de faculteit, i.v.m. het tekort aan middelen, besloten alleen in geval zich bij studenten onoverkomelijke financiële problemen zouden voordoen reiskostenvergoedingen toe te staan.

In de vergadering van de Faculteitsraad van 14-6 bij het vaststellen van de herziene begroting is besloten t.b.v. de vergoeding van stagereiskosten per student maximaal een bedrag van f 250,- beschikbaar te stellen.

Schriftelijke verzoeken kunnen ingediend worden bij bureau Onderwijs.

Rechtsgeleerdheid

Algemeen

Bureau Internationalisering

Voor studenten en medewerkers van de juridische faculteit is het van belang te weten dat zij hun eigen "bureau Internationalisering" hebben.

Adriana Alvarez en Caroline Tripels moeten de studentenuitwisselingen met (voorlopig) Trier, Saarbrücken, Lancaster, Trento, Antwerpen, Luik, enz. mee helpen organiseren en begeleiden. Vragen over juridische studie in het buitenland binnen het kader van Erasmus, of zelfs op eigen initiatief, als student of als medewerker voor onderzoek kunnen aan het bureau Internationalisering ge-

richt worden. Adriana en Caroline zijn met name 's ochtends te bereiken op tel. 887038/7035 of in kamer 1009 of 1007.

Onderwijs

Jessup-pleitconcoers

In september vindt de selectie plaats voor deelname aan het internationaal-rechtelijke Jessup-pleitconcoers en eventuele andere concourses. Over deze concourses is informatie verkrijgbaar bij het secretariaat van de vakgroep Internationaal Recht.

Kandidaten dienen over een uitstekende Engelse spreek- en schrijfvaardigheid te beschikken en over voldoende basiskennis in het internationale recht. Belangstellenden die menen aan deze eisen te voldoen en die in de periode oktober-januari minimaal acht weken en in de maand februari vier weken full-time ter beschikking hebben, kunnen zich aanmelden bij bureau Onderwijs. (Deze periodes gelden voor Jessup; voor andere concourses kunnen zij anders liggen.) Deelname aan een concours wordt indien de schriftelijke werkstukken met een voldoende zijn gehonoreerd- aange-merkt als invulling van een eigen blok. Bij uitzending naar het Vredespaleis (Jessup) of deelname aan landelijke rondes (eventuele andere concourses) worden de teams door leden van de vakgroep begeleid in het Engels pleiten. Het winnende nationale Jessup-team kan worden uitgezonden naar de VS.

Nadere regeling

In de loop van de volgende week zullen een aantal "nadere regelingen" bij de balie van bureau Onderwijs ter inzage worden gelegd. In oktober zal voor iedereen een exemplaar beschikbaar zijn.

Opening balie bureau Onderwijs

De balie van bureau Onderwijs in de Nieuwenhof is dagelijks geopend van 10.15 tot 11.15 uur. Buiten deze tijden wordt men verzocht niet te storen.

Economie

Algemeen

Faculteitsbestuur FdEW

Vanaf 1 september is het Faculteitsbestuur van de FdEW als volgt samengesteld:

- prof.dr. F. Palm, dekaan,
- prof. A. Beek, pro-dekaan,
- dr. C. de Neubourg, WP-lid,
- mw. E. Krijnen, NWP-lid,
- J. May, student-lid.

Afstuderen eerste economen

Op woensdag 7 september zullen de eerste doctoraal diploma's economie aan de RL worden uitgereikt. Dat gebeurt om 17.00 uur in het MECC (Auditorium I). Sprekers zijn dr. H. Ruding (minister van Financiën) en prof.dr. W. Albeda. Economie-studenten zijn hierbij van harte welkom.

Studentenhuis „In de Fortuyn”

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk

- ☆ Aldaar zijn gevestigd het **RK Studentenpastoraat Maastricht** en de **RK Studentenvereniging Servatius**. Telefoon 043-211126. Secretariaat open: 9.30-12.30 uur.
- ☆ In het studentenhuis zijn ingericht: een grote **conversatiezaal** met o.a. bar, TV en piano, een ruime **leeszaal-bibliotheek** (ook open voor vrije studie), een **kapel** voor meditatie en kleinere **ruimten** voor gespreksgroepen.
- ☆ Het studentenhuis biedt graag gastvrijheid dagelijks van 9.30-12.30 uur en na afspraak ook de rest van de dag.
- ☆ Welkom zijn de studenten van Universiteit en alle H.B.O.-instellingen, ongeacht hun levensovertuiging.
- ☆ Elke zondagmorgen om 10.30 uur en donderdagavond om 19.30 uur is er een **Eucharistieviering** voor studenten. De studentenpastor is de gehele week bereikbaar voor persoonlijke gesprekken.

**Het Studentenhuis „In de Fortuyn”
is een open huis**

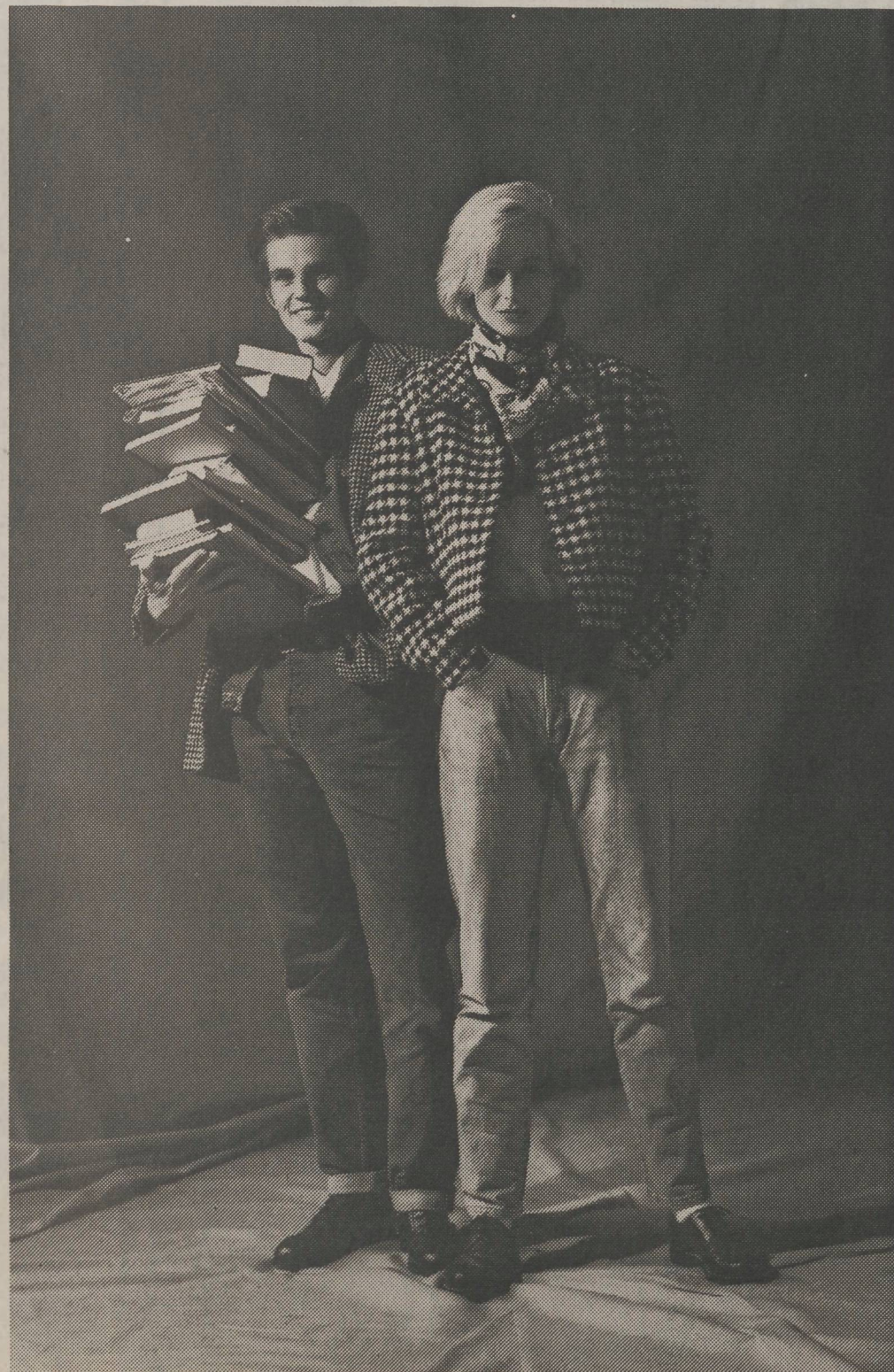
**ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...**

**DE BOEKEN
BIJ BERGMANS**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIJWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

HOE WORDT EEN STUDENT EEN ZELFVERZEKERDE STUDENT?

Als student heb je bij het afsluiten van een ziektekostenverzekering twee mogelijkheden. Maandelijks een flinke hap van je budget afstaan. Of risico lopen met een misschien goedkopere, maar te weinig omvattende verzekering. Terwijl geen van beide nodig is.

OHRA heeft zorgvuldig een Studenten Ziektekostenverzekering (HBO, Universiteit tot 30 jaar) samengesteld die met een minimale premie toch een maximaal gevoel van zekerheid geeft.

Uitgebreid pakket. Zo ben je o.a. verzekerd van een 100% vergoeding van de huisarts, specialist, medicijnen, fysiotherapie en ziekenhuisopname. En worden ook preventieve behandelingen (b.v. de griepspuit), alternatieve geneeswijzen en thuisverpleging vergoed.

Bovendien is deze verzekering wereldwijd geldig. En de OHRA Hulpverleningspas geeft je daarbij ook nog eens recht op allerlei uitgebreide hulp als zich iets voordoet in het buitenland.

Lage premie. Toch betaal je hiervoor maar f 39,66 per maand.* En OHRA heeft nog een paar pluspunten, gelet op het inkomen van een student. Zo heb je een eigen risico van maar f 50,- per jaar. Je betaalt geen poliskosten. Betaal je de premie voor een heel jaar tegelijk, dan krijg je nog eens 5% korting op de premie. En - heel belangrijk - je kunt rekenen op een snelle uitbetaling.

Vergelijk zelf. Vergelijk dat maar eens met het pakket van andere verzekeraars, of met het pakket dat je ouders voor je hebben afgesloten. Hoe dat allemaal kan voor nog geen f 40,- per maand? Omdat je je bij OHRA rechtstreeks verzekert, zonder tussenschakels. En dat verzekeren werkt sneller en makkelijker, waardoor we op de premie kunnen besparen.

Dus als je zelfverzekerd wilt studeren, vraag je vandaag nog via de bon de gratis brochure met alle informatie aan. Dat kan natuurlijk ook telefonisch: 085 - 249 249.

* Exclusief de wettelijk verplichte bijdragen MOOZ en Pooling. Tot je 20e is dat f 2,00 MOOZ en f 2,75 Pooling, na je 20e f 4,00 MOOZ en f 5,50 Pooling per maand.

OHRA

ZORGT VOOR ZELFVERZEKERDE MENSEN

DOOR VOOR NOG GEEN F 40,- P. MND.* EEN STUDENTEN ZIEKTEKOSTENVERZEKERING AF TE SLUITEN.

INFORMATIEBON

Ja, ik wil een zelfverzekerde student worden, dus stuur mij vrijblijvend de gratis brochure met alle informatie toe.

Naam: _____ M/V

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Opleiding: _____

Aan: _____

Geb. datum: _____ 0816010986

Deze bon in een envelop zonder postzegel opsturen naar OHRA Verzekeringen, Antwoordnummer 3344, 6800 ZA Arnhem. ✂

KNIP UIT EN STUUR OP OF BEL 085-249249

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

Kult-prop

Een van de vruchtdragende zaailingen van de jaren zestig was de "agit-prop", een mengeling van opruiende, propagandistische teksten, vaak gegoten in een theatervorm. Een politiek probleem, versimpeld tot slogans, die indringend gescandeerd werden, telkens opnieuw. Het werkte voor de medestanders, aan de tegenstanders ging het voorbij. Vanuit het grijze midden werd heel af en toe iemand over de streep getrokken of geduwd. Hetzelfde geldt voor informatie over culturele activiteiten, "Kult-prop". Theater, muziek, film, beeldende kunst versimpeld tot "prodegramma-overzicht" of "culturele agenda", in velerlei vormen en stijlen en bij herhaling aan het toekomstig publiek aangeboden. Het is stug voor voor liefhebbers. Cultuurbarbaren lezen het niet en heel af en toe wordt vanuit het gapende midden iemand over de drempel geduwd. Voor die enkeling en de liefhebbers maakt Observant een cultuurpagina. Korte informatie en een uitgebreide agenda over wat er de komende week binnen en buiten de universiteit, in de stad en niet te verre omtrek, gebeurt aan cultuur. Niet alles nemen we mee: soms omdat we het niet weten, soms omdat de pagina vol is. De keuze maken wij, in zo'n geval en dat is het goed recht van een redactie. Wie er zeker van wil zijn, niets te zullen missen, moet zich enige inspanning getroosten. Om te beginnen regelmatig de binnenstandscantafes langslopen. Ze hangen vol met affiches. De regionale pers besteedt minstens een keer per week een volledige bladzijde aan culturele activiteiten in de provincie en de "Euregio". Sommige culturele organisaties verzorgen periodiek hun eigen Kult-prop, maar bereiken daarmee alleen die mensen die al over hun drempel zijn gekomen of op de "mailing-list" staan. De VVV geeft een maandelijks overzicht van wat er zoal in Maastricht te doen is van vogelschieten tot schaken, van poppenkast tot galerie. Zo'n maand-

agenda is gratis verkrijgbaar in het VVV-kantoor, gevestigd in het Dinghuis aan de kop van de Grote Staat. Daar liggen meestal ook folders van de opera in Luik, het stadstheater in Aken en musea in Hasselt en Keulen. Merkwaardig genoeg is de Maastrichtse culturele maandagenda Skim niet bij de VVV verkrijgbaar. Zij bestaat sinds het voorjaar en is een braaf aanloopje naar een vromewens: een Maastrichtse "uitkrant". Ze is gelukkig op heel veel plaatsen in de stad, onder andere in alle locaties van de universiteit, wel gratis verkrijgbaar. Dat is een goede zaak. Op inhoud en vorm is nog heel wat aan te merken. De initiatiefnemers - gevestigde plaatselijke culturele organisaties - hebben, na lang touwtrekken en landje veroveren ingestemd met een foeilelijk blaadje. Slecht formaat: dubbelgevouwen A-vier, wel handzaam, maar te klein voor snelle informatie. Veel te glanzend papier en een harde opmaak. Het doet pijn aan je ogen. In het blad komen heel veel activiteiten niet aan bod, omdat ze georganiseerd worden buiten "t circuit", de kring van de al genoemde gevestigde organisaties. Dat is jammer, want juist daarvoor is Kult-prop broodnodig. Bovendien gebeuren buiten 't circuit vaak interessante dingen, die het vermelden en bezoeken waard zijn. Voor de kleine programmeurs is een deadline van vier weken voor het inleveren van kopij veel te lang. En zelfs de "grotten" hebben het moeilijk daarmee. Voor de zomer bracht het culturele centrum, gevestigd in het Generaalshuis aan het Vrijthof, daarom ook nog een eigen agenda uit. Op z'n minst papierverspilling. Toch is Skim een begin en met veel goede wil van organisatoren in en buiten 't circuit, de Skim-redactie en de gemeente krijgt Maastricht nog eens een echte "uitkrant": volledig, vaak verschijnend, makkelijk voor op het prikbord en prettig leesbaar op de wc. Voorlopig doen we het er maar mee.

Lucia Geurts

Charles Vos

Op 1 oktober is het veertig jaar geleden dat de Jan van Eyck Academie in Maastricht werd geopend. Sinds 1978 biedt zij aan een vijftigtal jonge beeldende kunstenaars uit binnen- en buitenland de gelegenheid zich in maximaal twee jaar verdere te ontwikkelen of een project uit te voeren. De viering van de veertigste verjaardag begint op donderdag 8 september met de opening van een tentoonstelling en de aanbidding van een publicatie over het werk van beeldhouwer Charles Vos. Hij was de eerste professor beeldhouwen aan de Akademie in 1948. De vernissage van de expositie heeft plaats in het gebouw aan het Akademieplein en begint om 20 uur. Nic Tummers, leerling van Charles Vos zal een inleiding houden. Parallel aan deze tentoonstelling is er in galerie Signe, Akerstraat 82a in Heerlen ook een expositie met werk van Vos, getiteld "de bok in mij...". Het zijn de beginwoorden van een gedicht van Pierre Kemp. Het thema van de expositie is namelijk "faun". Een selectie uit nagelaten schetsbladen en kleinplastiek van Vos over dit onderwerp is te zien. Daarnaast wordt een aantal foto's geexposeerd van werken die Vos in Heerlen heeft uitgevoerd. Enige oud-leerlingen van Vos hebben werk afgestaan dat enigszins verwant is aan het thema. De tentoonstelling in Heerlen wordt zondag 11 september om 15.30 uur geopend, ook met een inleiding van Nic Tummers.

Zomer

De Zomer duurt voort, niet voelbaar, wel zichtbaar. Onder deze noemer vinden namelijk de komende weken allerlei culturele activiteiten plaats in de stad. Sommigen nieuw, heel veel op herhaling, zoals de festivals voor religieuze muziek en jazz. Nieuw is "Breakpoint": theater en muziek op het Lieve Vrouweplein aan de voet van de basiliek. Alles gratis toegankelijk. Een overzicht: "La p'tite Fanfare" komt uit Quebec en bestaat uit muzikanten die musiceren en jongleren; Johan Verminnan, de hese Belg laat zijn klagende chansons horen; "koempel-country" wordt gebracht door de groep Carboon uit de Oostelijke Mijnstreek. Hun teksten gaan over het leven in en rond de mijnen. Verder is er pop met Ruby and The Rednecks en tango-muziek. De Dans Compagnie Limburg van Els van der Heijden en Jan van Opstal zijn tussen al dit muziekgeweld heel erg de moeite waard. Voor tijden en data: zie agenda.

Voor de vijfde keer organiseert Buro Pinkpop een bluesrockfestival in het openluchttheater de Doolhof in Tegelen. Zaterdag 3 september openen Teyn & The Crocodiles, een Maastrichtse formatie (op foto) dit evenement. Tussen wat minder bekende muzikanten vallen de namen op van Big Joe Duskin en Dave Peabody, dr. Feelgood, Junior Walker en het opnieuw opgerichte Livin' Blues.

Gil Scott-Heron

Funk, jazz en politiek is de beste omschrijving voor de muziek van Gil Scott-Heron. Als tiener publiceerde hij zijn eerste gedichten. Na de spraakmakende bundel 'The Nigger Factory', begon deze zwarte radicaal zijn gedichten om te smeden tot songs. 'The Revolution will not be televised' veroorzaakte nogal wat onrust in de muziekwereld. In de jaren zeventig ontwikkelde hij met Brian Jackson een uniek geluid: een cocktail van rhythm & blues, blues, soul, rap, rock, reggae met een fikse dosis funk en jazz. Scott-Heron waarschuwt in zijn songs voor apartheid ('Johannesburg') en atoomenergie ('We almost lost Detroit'). Zijn carrière stagneert omdat hij geen knieval voor de commercie maakt. Gil Scott-Heron staat maandag 5 september op de planken van de Aken- se muziektempel Metropol (Blondelstrasse). 'What my life really means, is that the songs that I sing are just pieces of a dream that I've been building'.

Transport

Het voormalig Kunstcentrum Limburg aan de Boogaardenstraat in Maastricht is sinds kort in handen van een aantal jonge kunstenaars die zich verenigd hebben in Stichting Transport. De nieuwe organisatie wil de tentoonstellingsruimte optimaal gebruiken. Van 9 tot 24

september exposeert Albert Kliest hier. In het werk van Kliest die in '85 afstudeerde aan de Jan van Eyck Academie, spelen taal en beeld een belangrijke rol. Schilderkundige componenten en objecten worden op de wand gepresenteerd. De tentoonstelling is geopend van donderdag tot en met zondag van 14 tot 17 uur en van 19 tot 22 uur.

boeken in heel linnen in leer met goudopdruk in perkament maar ook stencils, proefschriften, e.d. handboekbinderij arno lipsch hunnenweg 41 6224 jp maastricht tel 043-625889 als u vakwerk op prijs stelt

Boekhandel DE TRIBUNE Kapoenstraat 8 6211 KW Maastricht Telefoon (043) 251978

AGENDA

Toneel

Danscompagnie Limburg, zondag 4 september, 20 uur, Breakpoint OLVrouweplein. John Rouvroy speelt De Pupil, woensdag 7 september, 21.30 uur in toneelzaal, CCV, Herbenusstraat 89.

Muziek

LSO en studenten Conservatorium, Werk van Poulenc, Bizet, Von Weber en Liszt o.l.v. eindexaminandi orkestdirectie. Vrijdag 2 september, 20 uur, Staargebouw. Carboon, vrijdag 2 september, Breakpoint OLVrouweplein. Ruby and the Rednecks, vrijdag 2 september, 22 uur, Breakpoint OLVrouweplein. Tango Quatro, zaterdag 3 september, 20 en 22 uur, Breakpoint OLVrouweplein. Toni Willé Band, zondag 4 september, 22 uur, Breakpoint OLVrouweplein. Gil Scott-Heron, maandag 5 september, Metropol, Blondelstrasse Aken.

Exposities

Boerenbont in Bonnefanten, expositie van de bekendste decors van Maastrichts aardewerk in Museum Bonnefanten, Dominikanerplein. Tot 23 oktober di-vrij 10-17; za en zo 11-17 uur. Noor Smals' houtsneden, bezoekershal Academisch Ziekenhuis. Tot 7 oktober. Leo Meijs' foto's, Vroom en Dreesmann, vanaf 8 september. kwArtet, Kunstenaarsver.i.o., schilderijen in Generaalshuis, Vrijthof 47, ma 13-16, za 11-14, di-vrij 11-16 uur. Installaties in gebouw Herbenusstraat 39, do-zo 13-17 uur. Beelden in universiteitstuin, grafisch werk in universiteitsbibliotheek, ma-vrij 9-17 uur. Piet Stockmans' porselein, galerie Dis, Tafelstraat 28, tot 22 sept. woe t/m zo 13-18 uur. Hans Bartelet, beelden, galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69, tot 11 sept. woe-za 14-18, do 18-20, za 10-17 uur. Boltanski, Lavier, Messenger, galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43, vanaf 4 sept. di-za 13-18 uur. Cobra 40 jaar, schilderijen en grafiek van Alechinsky, Karel Appel, Corneille, Chr.

Dotremont, Lucebert. Galerie FAH, Brusselsestraat 80, vanaf 4 sept. vrij-zo 13-17 uur. Volgens afspraak tel. 216326. Herdenking Charles Vos, Jan van Eyckacademie, Academieplein 1, Maastricht, vanaf 9 sept. op werkdagen 9-17, za en zo 14-17 uur. Galerie Signe, Akerstraat 82a, Heerlen, vanaf 11 sept. schetsbladen en plastiek op het thema Faun. woe-zo 14-17 uur. Mike Kerstgens, Leo Mertens, tekeningen/aquarellen, keramiek, galerie Signature, Kapoenstraat 24, vanaf 4 sept. woe-vrij 13-18, za en zo 13-17 uur. Albert Kliest, Objecten, stichting Transport, Boogaardenstraat 40, di-zo 14-17 en 19-22 uur.

Films

Filmhuis Lumière, Boogaardenstraat 40b: De Jantjes, J. Speyer, t/m 4 sept. 20 uur. Komedie om geld, M. Ophüls, ma 5 t/m 7 sept. 20 uur, 8 sept. 21 uur. Remembrance, T.Nakajima, t/m 7 sept. 21 uur, vanaf 8 sept. 22 uur.

Good morning Babylon, Taviani's, t/m 7 sept. 22 uur. Cannot run away, H. Molenaar, 8 t/m 11 sept. 20 uur. Cinema Palace, Wijkerbrugstraat 1. The unbearable lightness of being, dag. 20.30 uur, zo ook 17 uur. Rambo 3, dag. 16.30, 19, 21.30 uur, zo ook 14 uur. Can't buy me love, dag. 16.30, 19, 21.30 uur, zo ook 14 uur. Jungle book, dag. 16.30, behalve zo 14.30 uur. Ciné K, Bernardusstraat 13. Prince, Is81dag 20, 22 uur.

Mabi, Kleine Gracht 24a. Deadly Pursuit, R. Spottiswoode, 14.30, 20.30 uur, za en zo ook 18.15 uur. Colors, D. Hopper, 14.30, 21 uur, za en zo ook 18.15 uur. Bright lights big city, J. Bridges, dag 14.30, 21 uur, woe alleen 21 uur, za en zo 18.30 en 9 uur. Salsa, dag 14.30, 21 uur, za en zo ook 18.30 uur.

De woongroep

Een diepe stilte viel eensklaps over het tafeltje. Geschrokken pakte Bea haar glas vast en staarde naar het Perzisch tapijtje. Wimmie begon wat te frummelen met de brandende kaars, bij afwezigheid van bierviltjes om aan stukken te rijten.

"Tjeesus!" stamelde Frederike na een poosje.

"Ahem, ahem," kuchten Jan en Bram, als zo vaak in unisono.

"Tjeesus zeg," fluisterde Frederike nog eens, "is dit wel..."

"Is dat niet een beetje ouderwets!?" sprak Elena een beetje te luid, waarbij ze het laatste woord de smaak van kléf gaf. En dat bedoelde ze ook.

Wimmie schroefde een nagel:

"Oei!" riep hij, en om zijn stommititeit een beetje goed te maken vroeg hij, "Iedereen dus nog een pils?"

"Luister eens zeg," vond Elena die voor velen een vrouw-met-gebruiksaanwijzing was, "we kennen mekaar natuurlijk hartstikke goed, delen lief en leed en zo..."

"Sommigen meer leed, anders," interrumpeerde Bea, een veelbetekenende blik naar Wimmie aan de bar werpend. Ze lachten.

"Even serieus nou jongens, dames," vervolgde Elena, "Jan en Bram hebben een voorstel gedaan, en kennelijk zijn we er allemaal nogal ondersteboven van. Zo vind ik het hele idee nogal viezig. Er kleeft voor mij teveel knusigheid aan, het hóeft niet zo dus." Ze zweeg, en na een frons verzachtte haar gezicht: "Maar ja! ik hóud natuurlijk wel pöepieveel van jullie allemaal, 't is niet zomaar een club boemannen en kenau hier..."

"Hèhè," verscheen Wimmie weer door de langzaam aanzwellende mensenmassa, "Hierzo. Zes pils. Zijn jullie er al uit?"

Jan keek hem aan en grinnikte. "Wimmie, wat vind je er eigenlijk zélf van?"

"Ja," viel Bram hem bij, "wij gooien hier een helemaal te gék plan in de groep, maar wat vind je er nou van? Wimmie?"

"Nou..." zei Wimmie. Hij wong zich naar de oude kerkbank waar zijn plaatsje was. Toen hij eenmaal gezeten was zette hij vol overgave het glas aan de lippen, suggererend dat er belangrijker dingen in het leven waren dan diepe gedachten en moeilijke gesprekken. De stilte keerde terug.

"Wimmie..." smeekte Bea. "Jemig, wat kijken jullie nou toch weer naar me. Alsof ik het opeens voor jullie allemaal moet beslissen of zoiets. Bea, zeg jij dan zélf eens iets, volgens mij vind jij het ook best een leuk idee."

"Tja..." bleef Bea met haar gedachten stotteren.

"Nou zeg," baste Elena, "als jullie niet oppassen ga ik zo naar huis. Ik zal de zaken even samenvatten: Jan en Bram kunnen een kást van een huis huren, en ze roepen hier in de kroeg dat we er wel met z'n tiene in kunnen wonen. 'Ach ja, ach ja,' roept iedereen, en Wimmie roept 'Ja gezellig, een woongroep!' Doodse stilte valt. Vervolgens ben ik de enige die durft te zeggen dat ik zoiets blóedeng vind, bah, kleffe toestanden, die woongroepen. Nu is de tijd gekomen om vérder te praten!"

Wimmie haalde zijn neus op. "Pils? Pils? Pils?" vroeg hij om zich heen.

LEEF NU, BETAAL LATER

De meest interessante van alle soorten armoedzaaiers zijn de studenten. Geen cent te makken en toch zes banken achter hen aan of ze asjeblief bij hen een rekening komen openen. In Maastricht hebben vijf banken - ABN, Rabo, NMB, Amro en de Spaarbank Limburg - zelfs aangeboden het collegegeld voor te schieten als de student bij hen een rekening wil openen. Je hoeft maar even een formulier in te vullen waarin je belooft dat je je schamele inkomsten bij een van hen laat binnenkomen, *et voilà*: de universiteit is weer zeventienhonderdvijftig gulden rijker. Van je schamele wordt dan het komende jaar tien keer honderdvijfzeventig gulden ingehouden plus onkosten, die ten hoogste vijftig gulden mogen bedragen. Alleen de Postbank heeft een andere (landelijke) regeling: die bank spreidt de betaling aan de universiteit over dezelfde termijnen als waarin de thuisbankierende student de bedragen laat afschrijven.

bericht uit Maastricht

Voor de universiteit is de medewerking van de banken veel voordeliger dan de oude regeling, waarbij het collegegeld met gedekte cheques kon worden betaald. De universiteit kon die alleen gespreid innen op de afgesproken vervaldata. Nu komt het collegegeld in één keer binnen aan het begin van het jaar. Dat scheelt een slok op een borrel, vooral omdat de inkomsten uit het collegegeld uitgaven moeten dekken over het kalenderjaar waarin de studenten inschrijven. De 8,5 miljoen gulden, die de universiteit dezer dagen binnenkrijgt van de bijna vijfduizend inschrijvers, worden geacht op 1 januari 1989 te zijn uitgegeven. Als de oude regeling met de gedekte cheques was gehandhaafd, zou een groot deel van dat geld pas in de loop van het volgend jaar binnenkomen.

Nu had het ministerie wel begrip getoond voor dat liquiditeitsprobleem en daarmee rekening gehouden bij de toekenning van de financiën. Maastricht krijgt daarvoor een compensatie van 2,2 miljoen voor 1988 en nog eens acht ton voor volgend jaar. Maar de enige categorie die het collegegeld met vertraging betaalt, zijn zoals gezegd de studenten die een rekening hebben lopen bij de Postbank. Naar schatting gaat het om vijfhonderd studenten van wie de universiteit eind dit jaar nog vijfhonderd gulden tegoed heeft, in totaal dus tweeënehalve ton.

Van de 1.800 studenten die begin deze week hun collegegeld hadden overgemaakt, hebben er duizend gebruik gemaakt van een voorfinanciering door een bank. De rest zat zo goed bij kas dat zij het bedrag zelf op tafel heeft gelegd, al zal hier of daar een ouderlijke bankrekening 1.750 gulden lichter geworden zijn.

De banken hoeven zich niet gepakt te voelen door de handige manier waarop de universiteit het liquiditeitsprobleem op hen heeft afgewenteld. Zij hebben het offer er graag voor over om de armoedzaaiers van nu/kapitaalkrachtigen van morgen hun kantoren binnen te lokken. De Rabobank Maastricht valt het meeste op. Het hoofdkantoor aan de Markt en een groot aantal stadsbussen zijn opgesierd met welkomsleuzen en op ieder bijkantoor kan de Maastrichtenaar die een student in huis wil nemen, terecht voor bemiddeling. 'Er komen hier iedere dag enige tientallen studenten kijken of er nieuwe kamers binnen zijn', zegt C. Jongen, coördinator Studentenzaken van de Rabo. Volgens hem zijn er al enkele tientallen kamers dankzij de tussenkomst van de bank en met behulp van het Kamerburo aan een student geholpen. En de bank vaart er volgens Jongen wel bij: 'We zijn natuurlijk geen filantropische instelling; we zouden gek zijn als we geen commerciële bedoelingen hadden met deze actie. Maar we willen beslist niet op een agressieve manier te werk gaan. Het is er ons om te doen dat we studenten laten zien dat we een goede service te bieden hebben in de hoop dat ze straks na hun studententijd met plezier aan die bank terugdenken.

Voor een paar gulden per maand regelen wij de voorfinanciering van het collegegeld en we kunnen hen ook de service bieden van de pincode, zodat ze straks gebruik kunnen maken van geldautomaten. En we vinden dat ze ook wel eens rood mogen staan. We gaan daar geen exorbitante debetrente voor vragen.' Jongen schat dat tot nu toe een kleine driehonderd nieuwe Rabo-rekeninghouders zijn binnengehaald. Bij de Spaarbank Limburg nadert men de achthonderd nieuwe rekening-

Niet alleen de Rabobank is blij met de studenten. (foto Franco Gori)

houders, weet de afdeling marketing te melden. Daar zijn dan ook geen kosten verbonden aan de voorfinanciering van het collegegeld en wordt de aankomende student een compleet studentenpakket geboden, met een voordelige verzekering en spaarfaciliteiten. 'Wij proberen ziertjes te winnen en dat lukt op deze manier prima', aldus een marketingmedewerker van de bank.

Jacques Herraets